

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 6.9.2019 r.
COM(2019) 411 final

2019/0192 (COD)

Wniosek

DECYZJA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

**w sprawie udzielenia dalszej pomocy makrofinansowej Jordańskiemu Królestwu
Haszymidzkiemu**

{SWD(2019) 324 final}

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

• Przyczyny i cele wniosku

W ostatnich latach znaczący wpływ na gospodarkę Jordanii miała niestabilna sytuacja panująca w regionie, zwłaszcza w sąsiadujących z nią Iraku i Syrii. Ta niestabilna sytuacja odbiła się bardzo niekorzystnie na poziomie dochodów z zagranicy i nadwyreżyła finanse publiczne. Niższe wpływy z turystyki i z bezpośrednich inwestycji zagranicznych, zablokowane szlaki handlowe przez okres 8 lat i powtarzające się zakłócenia dostaw gazu ziemnego z Egiptu, które zmusiły Jordanię do zastąpienia gazu importowanego z Egiptu droższymi paliwami w celu wytwarzania energii elektrycznej, ograniczyły wzrost gospodarczy i spowodowały pogorszenie pozycji zewnętrznej i sytuacji budżetowej Jordanii.

Konflikt w Syrii wpłynął na sytuację w Jordanii nie tylko poprzez zakłócenie wymiany handlowej z Syrią i wymiany prowadzonej przez jej terytorium, ale również dlatego, że spowodował napływ do Jordanii około 1,3 mln uchodźców syryjskich (zgodnie z szacunkami władz Jordanii), spośród których Biuro Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Uchodźców (UNHCR) zarejestrowało 660 330 osób (dane na dzień 4 sierpnia 2019 r.). Tak duży napływ uchodźców z Syrii do Jordanii zwiększył presję na sytuację budżetową, usługi publiczne i infrastrukturę tego państwa.

Zasadniczo odpowiednie działania polityczne i duże wsparcie międzynarodowe przyczyniły się do utrzymania stabilności makroekonomicznej i zapobiegły recesji gospodarczej. Gospodarka Jordanii jest jednak nadal podatna na zewnętrzne wstrząsy. Realny wzrost spadł w 2018 r. do najniższego poziomu od 1996 r. – 1,9 %. Stopa bezrobocia wzrosła do 19 % na początku 2019 r., a wartość bezpośrednich inwestycji zagranicznych gwałtownie spadła. Pomimo wysiłków nie udało się utrzymać pierwotnie planowanego tempa konsolidacji budżetowej ze względu na słabszy niż oczekiwano wzrost gospodarczy i związane z tym mniejsze dochody podatkowe, a także straty poniesione przez przedsiębiorstwo energetyczne z powodu braku taryf odzwierciedlających koszty. Dług publiczny niewiele się zmniejszył, a Jordania pozostaje uzależniona od pomocy zagranicznej. Jordania w dalszym ciągu ma znaczne potrzeby w zakresie finansowania zewnętrznego, w tym zobowiązania płatnicze z tytułu euroobligacji i innych pożyczek zaciągniętych na rynkach zewnętrznych, które przypadają do zapłaty w latach 2020–2022. **W tym kontekście stałe wsparcie ze strony partnerów międzynarodowych Jordanii ma nadal zasadnicze znaczenie.**

W sierpniu 2016 r. Jordania i Międzynarodowy Fundusz Walutowy (MFW) uzgodniły trzyletni instrument rozszerzonego wsparcia finansowego o wartości 723 mln USD (odpowiadającej 150 % udziału członkowskiego tego państwa w MFW), którego okres obowiązywania został niedawno przedłużony do marca 2020 r. Program ten wprowadzony został po trzyletniej promesie kredytowej w kwocie 2 mld USD (odpowiadającej 800 % udziału członkowskiego tego państwa w MFW), która przyjęta została w sierpniu 2012 r. i wygasła w sierpniu 2015 r. Programy MFW zostały uzupełnione dwoma programami pomocy makrofinansowej: programem pomocy makrofinansowej I na kwotę 180 mln EUR w formie pożyczek, który został przyjęty przez współprawodawców w grudniu 2013 r. i ukończony w październiku 2015 r.; oraz programem pomocy makrofinansowej II na kwotę 200 mln EUR w formie pożyczek, który został przyjęty przez współprawodawców w grudniu 2016 r. i ukończony w lipcu 2019 r.

Programy pomocy makrofinansowej były **częścią szerszej zakrojonych działań UE i innych darczyńców międzynarodowych**, uzgodnionych podczas zorganizowanej w lutym 2016 r. konferencji londyńskiej „Wsparcie dla Syrii i regionu”, aby pomóc Jordanii i innym krajom w regionie w łagodzeniu skutków gospodarczych i społecznych wynikających z konfliktów regionalnych oraz z obecności dużej liczby syryjskich uchodźców. Międzynarodowe zobowiązanie do wspierania Jordanii zostało potwierdzone przy kilku kolejnych okazjach, w szczególności podczas brukselskiej konferencji w sprawie wspierania przyszłości Syrii w kwietniu 2017 r., posiedzenia Rady Stowarzyszenia UE-Jordania w lipcu 2017 r. oraz konferencji Bruksela-II w sprawie wspierania przyszłości Syrii w kwietniu 2018 r. Na konferencji poświęconej inicjatywie londyńskiej, która odbyła się w lutym 2019 r., oraz podczas konferencji Bruksela-III, która odbyła się w marcu 2019 r., międzynarodowa i regionalna społeczność darczyńców, w tym UE, ponownie potwierdziła zamiar wspierania wysiłków Jordanii na rzecz utrzymania stabilności makroekonomicznej i zwiększenia perspektyw wzrostu.

W dniu 11 lipca 2019 r. Jordania zwróciła się do Komisji Europejskiej z oficjalnym wnioskiem o dodatkową pomoc makrofinansową ze strony UE w wysokości 500 mln EUR w trzech ratach, jak zapowiedziano podczas posiedzenia Rady Stowarzyszenia UE-Jordania, które odbyło się w Luksemburgu w dniu 26 czerwca 2019 r. Pomoc ta przyczyni się do pokrycia potrzeb tego kraju w zakresie finansowania zewnętrznego i będzie stanowiła wsparcie wdrażania reform.

W świetle tego wniosku i sytuacji gospodarczej w Jordanii, w szczególności pojawienia się dodatkowych potrzeb w zakresie finansowania zewnętrznego, **Komisja Europejska przedstawia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie wniosek w sprawie udzielenia Jordanii dalszej pomocy makrofinansowej w oparciu o art. 212 TFUE w kwocie do 500 mln EUR w formie pożyczek średnio- i długoterminowych wypłacanych w trzech transzach.**

Celem proponowanej pomocy makrofinansowej jest udzielenie Jordanii wsparcia w celu częściowego pokrycia jej dodatkowych potrzeb w zakresie finansowania zewnętrznego w latach 2020–2021, co ograniczy zagrożenia dla gospodarki w odniesieniu do bilansu płatniczego i budżetu w perspektywie krótkookresowej, a także przyczyni się do poprawy zdolności obsługi zadłużenia. Ponadto pomoc UE stanowiłaby bodziec do zintensyfikowania reform w Jordanii w drodze protokołu ustaleń, który ma zostać uzgodniony z władzami Jordanii i w którym zostanie określony odpowiedni pakiet środków wspierających dostosowania gospodarcze i reformy strukturalne. Takie warunki polityki będą zgodne ze zobowiązaniami w zakresie reform podjętymi przez Jordanię w kontekście priorytetów partnerstwa UE-Jordania i innych unijnych instrumentów wsparcia, jak również programów dostosowawczych uzgodnionych z MFW i z Bankiem Światowym oraz pięcioletniej matrycy reform i wzrostu, przedstawionej w lutym 2019 r. na konferencji poświęconej inicjatywie londyńskiej.

Jak wyjaśniono bardziej szczegółowo w dokumencie roboczym służb Komisji towarzyszącym niniejszemu wnioskowi i opierającym się między innymi na ocenie sytuacji politycznej dokonanej wspólnie przez Komisję i Europejską Służbę Działań Zewnętrznych (ESDZ), **Komisja uważa, że występowanie luki w finansowaniu zewnętrznym w Jordanii, w połączeniu ze współpracą tego kraju z MFW w ramach programu wypłat, uzasadnia z ekonomicznego punktu widzenia przeprowadzenie operacji pomocy makrofinansowej, oraz że spełnione zostały polityczne warunki wstępne proponowanej operacji pomocy makrofinansowej.**

Gospodarka Jordanii szczególnie mocno ucierpiała w wyniku konfliktu w Syrii, który wybuchł w 2011 r. Po okresie solidnego wzrostu gospodarczego, który w latach 2001–2010 wynosił średnio 6,2 %, dynamika wzrostu PKB Jordanii spowolniła do średnio 2,4 % w latach 2011–2018. Spowolnienie gospodarcze odzwierciedlało wprawdzie długotrwałe słabości makroekonomiczne i strukturalne Jordanii, ale było też w dużej mierze wynikiem szeregu wstrząsów zewnętrznych, w tym zakłóceń na trasach i rynkach eksportowych o krytycznym znaczeniu spowodowanych przedłużającymi się konfliktami regionalnymi, gwałtownego spadku bezpośrednich inwestycji zagranicznych, przyjęcia dużej liczby syryjskich uchodźców (1,3 mln według szacunków władz Jordanii, spośród których UNHCR zarejestrowało 660 330 osób) oraz rosnących cen ropy i kosztów finansowania zewnętrznego, odzwierciedlających wzrost stóp procentowych amerykańskiej Rezerwy Federalnej.

Oslabienie aktywności gospodarczej postępowało w 2018 r.: stopa wzrostu realnego PKB spadła w 2018 r. do 1,9 % (z 2,1 % w 2017 r.), czyli do najniższego poziomu od 1996 r. Jeżeli chodzi o pozytywne zmiany, odnotowano pewną poprawę pod względem napływu turystów i eksportu, a dwa przejścia graniczne z Irakiem i Syrią zostały ponownie otwarte w 2018 r. W czwartym kwartale 2018 r. wznowiono również import taniego gazu z Egiptu. Zmiany te nie przełożyły się jednak jeszcze na poprawę wskaźników wzrostu: w pierwszym kwartale 2019 r. realny PKB wzrósł o 2 %, czyli w tempie zasadniczo niezmiennym w porównaniu z ostatnimi latami.

Jednocześnie **bezrobocie wzrosło** do 19 % w pierwszym kwartale 2019 r. z 18,4 % w roku poprzednim, przy czym odnotowano znaczną tendencję zwyżkową od roku 2014, kiedy to wynosiło ono 12,9 %. Bezrobocie osób młodych (38,5 %) i kobiet (28,9 %) utrzymuje się na wysokim poziomie w porównaniu z bezrobociem wśród mężczyzn (16,4 %).

Inflacja wzrosła do 4,5 % w 2018 r. (z 3,3 % na koniec 2017 r.) na skutek wzrostu cen ropy naftowej, który trwał przez większą część 2018 r., oraz podwyższenia ogólnego podatku od sprzedaży w odniesieniu do różnych produktów podstawowych, którego dokonano w styczniu. **W ciągu pierwszych czterech miesięcy 2019 r. inflacja spadła** jednak do poziomu 0,6 %, ponieważ skutek podwyższenia podatków osłabł. Bank centralny Jordanii zwiększył stopę redyskontową w siedmiu etapach z 3,75 % do 5,75 % w okresie od lutego 2017 r. do grudnia 2018 r. Zmiana ta zasadniczo odzwierciedla wzrost stóp procentowych Rezerwy Federalnej ze względu na powiązanie kursu dinara jordańskiego z dolarem amerykańskim. Wprowadzanie bardziej restrykcyjnej polityki monetarnej zbiegło się ze stopniowym, lecz umiarkowanym wzrostem inflacji, jak wspomniano wcześniej. W czerwcu 2019 r. stopa redyskontowa pozostała niezmienną (na poziomie 5,75 %) ze względu na spadek inflacji i złagodzenie presji na rynku walutowym, która utrzymywała się w roku 2018. Niemniej jednak, w kontekście drugiego przeglądu programu MFW, władze wyraziły gotowość do zaostrzenia polityki pieniężnej, w razie potrzeby, aby zapewnić osiągnięcie celów dotyczących rezerw.

W ostatnich latach Jordania poczyniła znaczne postępy w konsolidacji finansów publicznych, jednak ze względu na słaby profil wzrostu i brak postępów w zakresie ograniczania strat publicznych dostawców energii elektrycznej i wody, w 2018 r. nie udało się utrzymać tempa tych postępów. Ogólny deficyt budżetowy (w tym dotacje) zwiększył się do 3,3 % PKB w 2018 r. z 2,2 % PKB w 2017 r. Łączny deficyt sektora publicznego – wskaźnik fiskalny uwzględniający saldo NEPCO (publicznego dostawcy energii elektrycznej) i WAJ (organu ds. gospodarki wodnej Jordanii) – wzrósł gwałtownie

do 4,3 % PKB w 2018 r. z 2,9 % PKB w 2017 r. w wyniku wzrostu cen ropy naftowej połączonego z brakiem taryf odzwierciedlających koszty w sektorach energii elektrycznej i wody, co zachęca odbiorców do nadmiernego zużycia. Na 2019 r. program MFW przewiduje zmniejszenie deficytu budżetowego i łącznego deficytu sektora publicznego odpowiednio do 2,3 % i 2,6 %. W pierwszych czterech miesiącach 2019 r. deficyt budżetowy zmniejszył się do 3 % PKB z 3,8 % PKB, w ujęciu rok do roku. Dochody podatkowe zmniejszyły się jednak o 1,4 % w ujęciu rok do roku, co budzi niepokój co do wykonania budżetu do końca 2019 r.

Na koniec marca 2019 r. całkowity dług publiczny brutto wynosił 94,4 % PKB, czyli praktycznie pozostał na niezmiennym od końca 2018 r. poziomie. Zagraniczny dług publiczny wynosił 39,4 % PKB, z czego 72 % było denominowane w USD, z którą to walutą jest powiązany kurs dinara jordańskiego. **Chociaż wysoki poziom długu publicznego jest źródłem podatności na zagrożenia, MFW uważa, że jest on stabilny**, pod warunkiem że kraj nadal będzie realizował reformy w zakresie korekty budżetowej i stymulowania wzrostu gospodarczego oraz że międzynarodowa i regionalna społeczność darczyńców nadal będzie udzielać Jordanii znaczącego wsparcia, zwłaszcza w formie dotacji i finansowania na warunkach preferencyjnych.

Jeżeli chodzi o sektor zagraniczny, **deficyt obrotów bieżących Jordanii zmniejszył się** w 2018 r. do 2,9 mld USD, czyli 7 % PKB (10,3 % z wyłączeniem dotacji), z 10,5 % PKB w tym samym okresie w 2017 r. Zmiana ta odzwierciedlała umiarkowany wzrost eksportu towarów (który wzrósł o 3,4 % w ujęciu wartościowym), podczas gdy import towarów zmniejszył się (o 1,3 % w ujęciu wartościowym). W pierwszym kwartale 2019 r. wyniki w zakresie eksportu towarów były jeszcze lepsze – 9,3 % w ujęciu wartościowym, podczas gdy wartość importu towarów spadła o 3,2 %. W tym samym okresie dochody z turystyki wzrosły o 6,1 % w ujęciu rok do roku, podczas gdy przekazy emigrantów wzrosły tylko nieznacznie.

Bezpośrednie inwestycje zagraniczne gwałtownie spadły do 959 mln USD w 2018 r. (2,2 % PKB), co oznacza spadek o 52 % w USD w porównaniu z 2017 r. Oznacza to najniższy napływ bezpośrednich inwestycji zagranicznych netto od 2003 r. Ta tendencja spadkowa jest spójna z długoterminowym osłabieniem bezpośrednich inwestycji zagranicznych (jako odsetka PKB) od czasu konfliktu w Syrii: od średnio 12,7 % w latach 2005–2010 do 4,5 % w latach 2011–2018. Konflikt regionalny, który zablokował szlaki handlowe na okres 8 lat, spowolnienie gospodarcze w państwach Zatoki Perskiej, które były głównymi inwestorami w Jordanii, ale także słabości strukturalne tego kraju, takie jak sztywne rynki pracy, ograniczenia wobec inwestorów zagranicznych i wysokie koszty prowadzenia działalności gospodarczej, przyczyniły się do spadku napływu bezpośrednich inwestycji zagranicznych.

Spadek bezpośrednich inwestycji zagranicznych wywołał dodatkową presję na rachunek kapitałowy i finansowy, podobnie jak spadek zadłużenia publicznego z około 1 mld USD w 2017 r. do mniej niż 500 mln USD w 2018 r. Presja ta przyczyniła się do znacznego spadku wartości aktywów zagranicznych netto banków komercyjnych (o około 900 mln USD) w 2018 r., co było częściowo spowodowane zaostrzeniem polityki monetarnej w krajach sąsiadujących i niestabilnością polityczną w Jordanii w połowie 2018 r. (kiedy były premier Mulki ustąpił ze stanowiska w odpowiedzi na niezadowolenie społeczeństwa, w szczególności względem planowanych reform podatkowych). Natomiast niewielki napływ netto prywatnych inwestycji portfelowych w wysokości 41 mln USD w 2018 r. (w

porównaniu z dużym odpływem netto w 2017 r.), a także znaczny wzrost – o około 600 mln USD – innych inwestycji wsparły rachunek kapitałowy i finansowy w 2018 r.

Obecny poziom rezerw — wynoszący na koniec kwietnia 2019 r. 13,2 mld USD (czyli równowartość 7,1 miesiąca importu) — **powinien zostać zwiększony**, aby zwiększyć odporność kraju na powyższe czynniki. Jest to szczególnie istotne ze względu na niestabilną pozycję zewnętrzną, wysokie ryzyko związane z konfliktami regionalnymi lub napięciami geopolitycznymi, sztywny kurs walutowy oraz narażenie na skoki cen ropy naftowej.

Pomimo korzystnych zmian w eksporcie i turystyce **nadal odnotowuje się szereg słabości makroekonomicznych**. Kraj ten w dalszym ciągu musi funkcjonować w **trudnych warunkach gospodarczych**, będących wynikiem przedłużającego się konfliktu regionalnego, przyjmowania syryjskich uchodźców, zakłóceń na rynkach eksportowych o krytycznym znaczeniu lub powolnego tempa ożywienia na tych rynkach oraz znacznego spadku bezpośrednich inwestycji zagranicznych. W rezultacie wzrost gospodarczy utrzymuje się na bardzo niskim poziomie, niewystarczającym do zmniejszenia wysokiego bezrobocia. Tak jak miało to miejsce w 2018 r., **tempo przyszłej korekty budżetowej może być niższe niż przewidywano**, jeżeli wzrost gospodarczy nadal będzie słabł, a Jordani nie uda się uzyskać dochodów podatkowych poprzez zwalczanie uchylania się od opodatkowania i zwiększenie zdolności administracji podatkowej. To samo może mieć miejsce, jeżeli Jordani nie uda się skutecznie zrestrukturyzować **ponoszących straty przedsiębiorstw państwowych (energetycznego i wodociągowego)**, które powiększają deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych. Oprócz powyższych zagrożeń, koszty finansowania zewnętrznego pozyskiwanego dzięki euroobligacjom są wyższe niż koszty euroobligacji Jordani, których termin zapadalności przypada na nadchodzące lata (i z których wiele gwarantowanych jest przez Stany Zjednoczone), co sprawi, że **koszty refinansowania obligacji będą wysokie**. Z powyższych względów obecna prognoza zakładająca zmniejszenie długu publicznego do 83,7 % do 2024 r. jest niepewna i zależy od pomyślnego przeprowadzenia korekty budżetowej oraz reform pobudzających wzrost gospodarczy, do których podjęcia zobowiązały się władze, a także od ich zdolności do dalszego przyciągania znacznych kwot od darczyńców oraz finansowania rynkowego. **Rezerwy znajdują się na poziomie poniżej standardów adekwatności MFW** i mogą znaleźć się ponownie pod znaczną presją w latach 2020–2021, kiedy to Jordania ma spłacić około 3,1 mld USD (kwota główna i odsetki) z tytułu bezpośredniego zagranicznego długu państwowego i euroobligacji. W tym kontekście dalsze uzupełnienie rezerw walutowych Jordani wydaje się niezbędne, a dodatkowa pomoc makrofinansowa UE mogłaby skutecznie wesprzeć te starania zarówno w sposób bezpośredni (poprzez wypłatę pomocy), jak i pośredni (jako katalizator dla napływu kapitału prywatnego i wzbudzenia zaufania do waluty lokalnej).

Podsumowując, gospodarka Jordani jest nadal wrażliwa i podatna na szereg zagrożeń, a jej potrzeby w zakresie finansowania zewnętrznego są znaczne. W związku z tym kontynuacja wsparcia ze strony MFW i partnerów międzynarodowych Jordani, w tym UE, ma nadal zasadnicze znaczenie.

- **Spójność z przepisami obowiązującymi w tej dziedzinie polityki**

Pomoc makrofinansowa była już udzielana Jordani na mocy dwóch odrębnych decyzji, a mianowicie:

- Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1351/2013/UE z dnia 11 grudnia 2013 r. w sprawie udzielenia pomocy makrofinansowej Jordańskiemu Królestwu Haszymidzkiemu¹
- Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2371 z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie udzielenia dalszej pomocy makrofinansowej Jordańskiemu Królestwu Haszymidzkiemu²

Ponieważ wypłaty w ramach obu tych operacji zostały w pełni zrealizowane, wymagana jest nowa decyzja, aby Unia mogła kontynuować pomoc makrofinansową dla Jordanii.

• **Spójność z innymi politykami Unii**

Proponowana pomoc makrofinansowa jest spójna z zobowiązaniem UE do wspierania sytuacji gospodarczej i politycznej w Jordanii. Jest ona również spójna z zasadami stosowania instrumentu pomocy makrofinansowej, spełniając następujące wymogi: wyjątkowy i uzupełniający charakter, uzależnienie od spełnienia określonych warunków – w tym: politycznych – oraz dyscyplina finansowa.

Proponowana pomoc makrofinansowa jest zgodna z celami europejskiej polityki sąsiedztwa (EPS). Przyczynia się ona do wspierania celów Unii Europejskiej dotyczących stabilności gospodarczej i rozwoju w Jordanii, a w szerszym kontekście – budowania odporności w krajach sąsiedzkich Europy Południowej. Poprzez udzielenie władzom wsparcia w działaniach na rzecz stworzenia stabilnych ram makroekonomicznych i wdrażaniu ambitnego programu reform strukturalnych proponowana operacja zwiększa wartość dodaną ogólnego zaangażowania UE w Jordanię. Przyczynia się ona także do zwiększenia skuteczności innych form pomocy finansowej UE dla Jordanii, w tym operacji wsparcia budżetowego i dotacji dostępnych w ramach instrumentów finansowania zewnętrznego przewidzianych w aktualnych wieloletnich ramach finansowych na lata 2014–2020. Proponowana pomoc makrofinansowa będzie również integralną częścią ogólnego wsparcia międzynarodowego dla Jordanii, w tym wsparcia udzielanego w odpowiedzi na kryzys w Syrii, i będzie nadal stanowiła uzupełnienie pomocy udzielanej przez innych wielostronnych i dwustronnych darczyńców.

Jordania jest dla UE kluczowym partnerem ze względu na ważną rolę, jaką państwo to odgrywa w promowaniu stabilności i tolerancji religijnej na Bliskim Wschodzie, ale również ze względu na fakt goszczenia na swoim terytorium 1,3 mln Syryjczyków (spośród których UNHCR zarejestrowało 660 330 osób). UE i Jordanię łączą silne więzi partnerstwa w wielu sektorach; powiązane są one także ze sobą układem o stowarzyszeniu, który wszedł w życie w maju 2002 r. Zgodnie ze zmienioną europejską polityką sąsiedztwa UE i Jordania przyjęły w 2016 r. priorytety partnerstwa UE-Jordania (które obejmowały wówczas porozumienie między UE a Jordanią). W grudniu 2018 r. priorytety partnerstwa UE-Jordania przedłużono o kolejne dwa lata, tak aby objąć lata 2016–2020.

Współpraca w ramach priorytetów partnerstwa opiera się na trzech wzajemnie uzupełniających się celach: i) stabilność makroekonomiczna oraz trwałe i oparte na wiedzy wzrost; ii) wzmocnienie demokratycznych rządów, praworządności i praw człowieka; oraz iii) stabilność w regionie i bezpieczeństwo, w tym przeciwdziałanie terroryzmowi. Prowadzona jest również współpraca w kwestiach przekrojowych, takich jak migracja i mobilność, a także

¹ Dz.U. L 341 z 18.12.2013, s. 4–9.

² Dz.U. L 352 z 23.12.2016, s. 18–25.

gospodarcza, społeczna i polityczna integracja słabszych grup społecznych, w tym młodzieży i kobiet.

Stosunki handlowe między UE a Jordanią reguluje układ o stowarzyszeniu. Na mocy tego układu ustanowiono strefę wolnego handlu, umożliwiającą dwustronny handel towarami między UE a Jordanią. W lipcu 2016 r. UE i Jordania postanowiły zwiększyć elastyczność reguł pochodzenia stosowanych przez jordańskich eksporterów w handlu z UE. W grudniu 2018 r. obie strony dokonały przeglądu i udoskonalenia tej inicjatywy. UE jest największym partnerem handlowym Jordanii, a jej udział w wymianie handlowej Jordanii ogółem wyniósł w 2018 r. 17,1 % (w ujęciu wartościowym). Eksport z Jordanii do UE osiągnął kwotę 300 mln EUR w 2018 r., natomiast import z UE wyniósł 3,6 mld EUR (w ujęciu wartościowym).

2. PODSTAWA PRAWNA, POMOCNICZOŚĆ I PROPORCJONALNOŚĆ

• Podstawa prawna

Podstawę prawną niniejszego wniosku stanowi art. 212 TFUE.

• Pomocniczość (w przypadku kompetencji niewyłącznych)

Wniosek jest zgodny z zasadą pomocniczości, gdyż cel przywrócenia krótkoterminowej stabilności makroekonomicznej w Jordanii nie może zostać osiągnięty w sposób wystarczający przez państwa członkowskie działające w pojedynkę, natomiast możliwe jest jego lepsze osiągnięcie na poziomie Unii Europejskiej. Głównymi tego przyczynami są ograniczenia budżetowe na szczeblu krajowym oraz konieczność ścisłej koordynacji między darczyńcami celem zmaksymalizowania zakresu i skuteczności pomocy.

• Proporcjonalność

Wniosek jest zgodny z zasadą proporcjonalności: ogranicza się on do minimum koniecznego do osiągnięcia celu krótkoterminowej stabilności makroekonomicznej i nie wykracza poza to, co jest niezbędne do osiągnięcia tego celu.

Zgodnie z ustaleniami Komisji w oparciu o szacunki MFW w kontekście instrumentu rozszerzonego wsparcia finansowego kwota pomocy odpowiada około 9,7 % szacowanych pozostających do pokrycia potrzeb finansowych Jordanii w latach 2020–2021. To znaczne zobowiązanie uzasadnione jest następującymi względami: politycznym znaczeniem Jordanii dla stabilności w europejskiej polityce sąsiedztwa; politycznym stowarzyszaniem i integracją gospodarczą tego państwa z UE, które znajdują odzwierciedlenie w układzie o stowarzyszeniu między tymi dwiema stronami, który wszedł w życie w dniu 1 maja 2002 r.; a także trudną sytuacją gospodarczą, z którą wciąż ma do czynienia Jordania, głównie z powodu konfliktów w Syrii i Iraku oraz obecności w kraju dużej liczby uchodźców z Syrii.

• Wybór instrumentu

Finansowanie typu *project finance* lub pomoc techniczna nie byłyby odpowiednim narzędziem realizacji zakładanych celów makroekonomicznych. Główna wartość dodana pomocy makrofinansowej w porównaniu z innymi instrumentami UE polega na szybkim złagodzeniu ograniczeń w zakresie finansowania zewnętrznego oraz na wsparciu budowy stabilnych ram makroekonomicznych, w tym poprzez przyczynienie się do trwałego zrównoważenia bilansu płatniczego i budżetu, oraz właściwych warunków ramowych dla reform strukturalnych. Poprzez pomoc w ustanowieniu właściwych ram dla polityki makroekonomicznej i strukturalnej pomoc makrofinansowa może zwiększyć skuteczność działań finansowanych w Jordanii w ramach innych, bardziej ukierunkowanych instrumentów finansowych UE.

3. WYNIKI OCEN EX POST, KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI I OCEN SKUTKÓW

- **Oceny ex post/kontrole sprawności obowiązującego prawodawstwa**

Wniosek Komisji dotyczący pomocy makrofinansowej opiera się na wnioskach wyciągniętych z ocen *ex post*, jakim poddano wcześniejsze operacje przeprowadzone w krajach sąsiadujących z UE, w szczególności z oceny *ex post* operacji pomocy makrofinansowej I przekazanej Jordanii w 2015 r., którą regulowała decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady 1351/2013/UE z dnia 11 grudnia 2013 r.³

W wyniku tej oceny *ex post*⁴ stwierdzono, że program pomocy makrofinansowej I spełnił swoje cele. Jego zakres odpowiadał wyzwaniom gospodarczym, przed którymi stała Jordania, a jednocześnie znacząco przyczynił się do skutecznej stabilizacji sytuacji zewnętrznej i budżetowej Jordanii. Program miał znaczną wartość dodaną dla UE, ponieważ wspierał stabilność makroekonomiczną w sąsiadującym kraju partnerskim i łagodził skutki kryzysu uchodźczego. Został on opracowany i wdrożony w sposób spójny z innymi politykami lub instrumentami UE. Program ten miał również pozytywne skutki społeczne oraz przyczynił się w znacznym stopniu do poprawy stabilności długu publicznego, bowiem oferował wyjątkowo korzystne warunki finansowania.

- **Konsultacje z zainteresowanymi stronami**

Podczas przygotowywania niniejszego wniosku w sprawie pomocy makrofinansowej służby Komisji były w stałym kontakcie z władzami Jordanii w celu wspierania Jordanii w zakresie odpowiedzialności za program. Ponadto, jako że pomoc makrofinansowa stanowi integralną część międzynarodowego wsparcia na rzecz stabilizacji gospodarczej Jordanii, Komisja prowadziła również konsultacje z międzynarodowymi partnerami Jordanii, takimi jak Międzynarodowy Fundusz Walutowy i Bank Światowy, które wspierają ten kraj w ramach dużych programów finansowania.

- **Gromadzenie i wykorzystanie wiedzy eksperckiej**

Przy wsparciu ekspertów zewnętrznych Komisja przeprowadziła ocenę operacyjną jakości i wiarygodności obiegu publicznych środków finansowych oraz procedur administracyjnych w Jordanii, z której sprawozdanie końcowe przygotowano we wrześniu 2016 r. W celu przedstawienia aktualnego rozwoju sytuacji w pierwszym kwartale 2020 r. przewidziane jest przeprowadzenie nowej oceny operacyjnej.

- **Ocena skutków**

Unijna pomoc makrofinansowa jest nadzwyczajnym instrumentem stosowanym w sytuacjach wyjątkowych, aby zaradzić poważnym trudnościom w zrównoważeniu bilansu płatniczego w państwach trzecich. W związku z tym niniejszy wniosek dotyczący pomocy makrofinansowej jest zwolniony z wymogu przeprowadzenia oceny skutków zgodnie z wytycznymi Komisji dotyczącymi lepszego stanowienia prawa (SWD(2015) 111 final), jako że należy szybko podjąć działania w sytuacji kryzysowej, która wymaga szybkiej reakcji.

Pomoc makrofinansowa przyczyni się do zaspokojenia krótkoterminowych potrzeb finansowych Jordanii. Program dostosowań gospodarczych i reform powiązany z tą pomocą, opierający się na przygotowanej przez rząd Jordanii 5-letniej matrycy reform i wzrostu,

³ Dz.U. L 341 z 18.12.2013, s. 4.

⁴ Ocena *ex post* dostępna jest na: https://ec.europa.eu/info/evaluation-reports-economic-and-financial-affairs-policies-and-spending-activities/ex-post-evaluation-mfa-operations-jordan_en

przyczyni się do stworzenia stabilnych ram makroekonomicznych i wdrożenia ambitnych reform strukturalnych, które zwiększą perspektywę wzrostu gospodarczego i tworzenia miejsc pracy. Pomoc makrofinansowa pomoże również państwom-beneficjentom w dokonaniu niezbędnych dostosowań gospodarczych w sposób mniej dotkliwy i gwałtowny, w porównaniu ze scenariuszem alternatywnym nieprzewidującym zewnętrznej pomocy finansowej. W ten sposób przyczynia się do złagodzenia społecznych skutków dostosowań i uniknięcia negatywnych skutków kryzysu, jaki kraj przechodzi. Zapewniając długoterminowe finansowanie na wysoce korzystnych warunkach i wspierając reformy, program pomocy makrofinansowej przyczyni się do kontynuowania korekty budżetowej, poprawy zdolności Jordanii do obsługi zadłużenia oraz do stworzenia przestrzeni fiskalnej koniecznej do utrzymania poziomu niezbędnych wydatków socjalnych pomimo utrzymującej się presji gospodarczej i społecznej wynikającej z trudnego kontekstu regionalnego, w tym z obecności na terenie kraju blisko 1,3 mln Syryjczyków według szacunków rządu Jordanii (spośród których w sierpniu 2019 r. zarejestrowanych przez UNHCR było 660 330 osób). Ponadto pomoc makrofinansowa, poprzez ukierunkowane wymogi w zakresie polityki, przyczynia się do stworzenia warunków dla bardziej zrównoważonego, trwałego i sprzyjającego włączeniu społecznemu wzrostu gospodarczego, zapewniającego odpowiednią ochronę socjalną.

4. WPLYW NA BUDŻET

Planowana pomoc zostanie udzielona w formie pożyczek i powinna zostać sfinansowana poprzez operacje zaciągnięcia pożyczek, które Komisja przeprowadzi w imieniu UE. Koszty budżetowe pomocy będą odpowiadały kwocie zasilającej w wysokości 9 % kwot wypłaconych w ramach Funduszu Gwarancyjnego dla działań zewnętrznych UE z linii budżetowej 01 03 06 („Finansowanie Funduszu Gwarancyjnego”)⁵.

Zakładając, że pierwsze dwie wypłaty pożyczki nastąpią w 2020 r. w łącznej kwocie 300 mln EUR, a trzecia – w 2021 r. w kwocie 200 mln EUR, oraz zgodnie z zasadami regulującymi mechanizm Funduszu Gwarancyjnego odnośne kwoty zasilania zostaną zapisane w budżecie na 2022 r. (27 mln EUR) i 2023 r. (18 mln EUR).

Komisja ocenia, że wpływ budżetowy proponowanej operacji pomocy makrofinansowej dla Jordanii może zostać uwzględniony we wniosku Komisji dotyczącym kolejnych wieloletnich ram finansowych.

5. ELEMENTY FAKULTATYWNE

• Plany wdrożenia i monitorowanie, ocena i sprawozdania

Unia Europejska udostępni Jordanii pomoc makrofinansową w łącznej maksymalnej kwocie 500 mln EUR, udzielaną w formie pożyczek średnio- i długoterminowych, które posłużą do pokrycia pozostających do zaspokojenia potrzeb Jordanii w zakresie finansowania zewnętrznego w latach 2020–2021. Pomoc ma zostać wypłacona w trzech transzach pożyczki. Zakłada się, że wypłata pierwszej transzy nastąpi w czerwcu 2020 r. Druga i trzecia transza mogłyby zostać wypłacone w czwartym kwartale 2020 r. i w drugim kwartale 2021 r. pod warunkiem, że środki z zakresu polityki powiązane z każdą transzą zostaną terminowo wdrożone.

⁵ Następne wieloletnie ramy finansowe zawierają nową nomenklaturę budżetową, która nie została jeszcze przyjęta. W związku z tym tworzenie rezerw będzie się odbywać z odpowiedniej linii budżetowej, która zastąpi linię 01.0306.

Pomocą będzie zarządzać Komisja. W odniesieniu do pomocy zastosowanie mają szczegółowe przepisy dotyczące zapobiegania nadużyciom finansowym oraz innym nieprawidłowościom, zgodne z rozporządzeniem finansowym.

Komisja i władze Jordanii uzgodnią protokół ustaleń określający środki w zakresie reformy strukturalnej związane z proponowaną operacją pomocy makrofinansowej, w tym harmonogram i kolejność działań. Ponadto, zgodnie ze zwyczajową praktyką w przypadku pomocy makrofinansowej, wypłaty środków będą uzależnione między innymi od zadowalających wyników przeglądów przewidzianych w programie MFW i ciągłego korzystania przez Jordanię ze środków MFW.

Wniosek zawiera klauzulę wygaśnięcia. Proponowana pomoc makrofinansowa zostałaby udostępniona na okres dwóch i pół roku, rozpoczynający się pierwszego dnia po wejściu w życie protokołu ustaleń.

Komisja co roku będzie przedkładać Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie na temat wykonania niniejszej decyzji w poprzednim roku. Ponadto Komisja oceni realizację celów pomocy, w tym w kontekście oceny *ex post*, którą Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie nie później niż dwa lata po upływie okresu, na jaki udostępniona została pomoc.

Tekst niniejszego wniosku jest spójny z tekstem poprzednich decyzji w sprawie pomocy makrofinansowej zatwierdzonych przez Parlament Europejski i Radę w ostatnich latach.

Wniosek

DECYZJA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY**w sprawie udzielenia dalszej pomocy makrofinansowej Jordańskiemu Królestwu
Haszymidzkemu**

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 212 ust. 2,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Stosunki między Unią Europejską („Unią”) a Jordańskim Królestwem Haszymidzkim („Jordania”) rozwijają się w ramach europejskiej polityki sąsiedztwa (EPS). W dniu 24 listopada 1997 r. Jordania podpisała układ o stowarzyszeniu z Unią, który wszedł w życie z dniem 1 maja 2002 r. Na podstawie układu o stowarzyszeniu Unia i Jordania ustanawiały stopniowo strefę wolnego handlu w okresie przejściowym trwającym 12 lat. Ponadto w 2007 r. weszło w życie porozumienie o dalszej liberalizacji handlu produktami rolnymi. W 2010 r. UE i Jordania uzgodniły szczególny status partnerstwa, który otwiera drogę do rozszerzenia obszarów współpracy. Protokół w sprawie mechanizmów rozstrzygania sporów dotyczących handlu między UE a Jordanią, paraflowany w grudniu 2009 r., wszedł w życie w dniu 1 lipca 2011 r. Dwustronny dialog polityczny i współpraca gospodarcza zostały następnie zacieśnione dzięki układowi o stowarzyszeniu, priorytetom partnerstwa UE-Jordania i jednolitym ramom wsparcia przyjętym na lata 2017–2020.
- (2) Od 2011 r. Jordania rozpoczęła szereg reform politycznych mających na celu wzmocnienie demokracji parlamentarnej i praworządności. Powołano Trybunał Konstytucyjny i Niezależną Komisję Wyborczą, a parlament Jordanii uchwalił wiele ważnych przepisów, w tym ordynację wyborczą i ustawę o partiach politycznych, a także ustawy dotyczące decentralizacji i samorządów lokalnych. Przyjęto inicjatywy legislacyjne zwiększające niezależność sądownictwa i prawa kobiet.
- (3) Gospodarka Jordanii mocno ucierpiała w wyniku przedłużających się konfliktów, zwłaszcza w sąsiadujących z nią Iraku i Syrii. Ta niestabilna sytuacja panująca w regionie odbiła się bardzo niekorzystnie na poziomie dochodów z zagranicy i nadwyrężyła finanse publiczne. Negatywnie wpłynęła również na turystykę i napływ bezpośrednich inwestycji zagranicznych, a szlaki handlowe pozostały zablokowane przez długi czas. Odrębną kwestią były trwające od kilku lat zakłócenia w dostawach gazu ziemnego z Egiptu, co prowadziło do konieczności zakupu energii z innych źródeł po wyższych kosztach. Oprócz tego na gospodarkę Jordanii wpłynął niekorzystnie duży napływ uchodźców syryjskich, co zwiększyło presję na sytuację budżetową, usługi publiczne i infrastrukturę tego państwa.

- (4) W sierpniu 2016 r. władze Jordanii i MFW uzgodniły drugi program dostosowań gospodarczych, któremu towarzyszył trzyletni instrument rozszerzonego wsparcia finansowego w wysokości 723 mln USD, wprowadzony po trzyletniej promesie kredytowej o wartości 2 mld USD obejmującej lata 2012–2015. W maju 2019 r. program rozszerzonego wsparcia finansowego został przedłużony do marca 2020 r.
- (5) W grudniu 2016 r., w odpowiedzi na wniosek złożony przez Jordanię w marcu 2016 r., po zakończeniu pierwszego programu pomocy makrofinansowej w wysokości 180 mln EUR, który realizowano w 2015 r., Unia przyjęła⁶ drugi program pomocy makrofinansowej w wysokości 200 mln EUR w formie pożyczek (program pomocy finansowej II). Program pomocy makrofinansowej II był następstwem zaangażowania wyrażonego na konferencji poświęconej wspieraniu Syrii i regionu, która odbyła się w Londynie w dniu 4 lutego 2016 r., podczas której Unia zobowiązała się, że w latach 2016–2017 przeznaczy 2,39 mld EUR na wsparcie finansowe dla państw najbardziej dotkniętych kryzysem uchodźczym, w tym dla Jordanii. Protokół ustaleń określający warunki polityczne związane z programem pomocy makrofinansowej II wszedł w życie dnia 19 września 2017 r. Pierwsza rata programu pomocy makrofinansowej II została przekazana w dniu 17 października 2017 r., a druga w dniu 21 czerwca 2019 r. po wdrożeniu uzgodnionych środków z zakresu polityki.
- (6) Decyzja w sprawie programu pomocy makrofinansowej II, przyjęta przez współprawodawców w grudniu 2016 r., zawierała wspólne oświadczenie Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji, w którym Komisja, w świetle wyzwań fiskalnych i nadzwyczajnych okoliczności, z którymi Jordania boryka się w związku z przyjęciem dużej liczby Syryjczyków (1,3 mln osób według władz Jordanii), zobowiązała się do przedłożenia, w razie potrzeby, nowego wniosku w sprawie rozszerzenia i zwiększenia pomocy makrofinansowej dla Jordanii – po pomyślnym zakończeniu realizacji drugiej operacji pomocy makrofinansowej i pod warunkiem że spełnione zostaną standardowe warunki wstępne tego rodzaju pomocy, w tym zaktualizowana ocena przez Komisję potrzeb Jordanii w zakresie finansowania zewnętrznego.
- (7) W latach 2017–2019 przedłużający się brak stabilności w regionie, wysokie ryzyko wahań cen ropy oraz ogólny wzrost kosztów finansowania zewnętrznego dla rynków wschodzących w dalszym ciągu negatywnie wpływały na jordańską gospodarkę. W rezultacie wzrost gospodarczy ponownie spowolnił, znacznie wzrosło bezrobocie, zmniejszyły się dochody podatkowe oraz pojawiły się nowe potrzeby budżetowe i w zakresie finansowania zewnętrznego.
- (8) W tym trudnym kontekście Unia i społeczność międzynarodowa ponownie wyraziły zobowiązanie do wspierania Jordanii przy kilku kolejnych okazjach, w szczególności podczas brukselskiej konferencji w sprawie wspierania przyszłości Syrii w kwietniu 2017 r., posiedzenia Rady Stowarzyszenia UE-Jordania w lipcu 2017 r. oraz konferencji Bruksela-II w sprawie wspierania przyszłości Syrii w kwietniu 2018 r. Na konferencji poświęconej inicjatywie londyńskiej, która odbyła się w lutym 2019 r., oraz podczas konferencji Bruksela-III, która odbyła się w marcu 2019 r., międzynarodowa i regionalna społeczność darczyńców, w tym UE, ponownie potwierdziła zamiar wspierania wysiłków Jordanii na rzecz utrzymania stabilności makroekonomicznej i zwiększenia perspektyw wzrostu.

⁶ Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2371 z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie udzielenia dalszej pomocy makrofinansowej Jordańskiemu Królestwu Haszymidzkiemu (Dz.U. L 352 z 23.12.2016, s. 18–25).

- (9) Od początku kryzysu w Syrii w 2011 r. Unia udostępniła Jordanii ponad 2,1 mld EUR w ramach różnych instrumentów (w tym 380 mln EUR w ramach dwóch wspomnianych wyżej programów pomocy makrofinansowej), aby pomóc temu krajowi w zachowaniu stabilności gospodarczej, przeprowadzeniu reform politycznych i gospodarczych oraz zaspokojeniu jego powiązanych potrzeb w zakresie pomocy humanitarnej, rozwoju i bezpieczeństwa. Ponadto Europejski Bank Inwestycyjny przyznał Jordanii około 486 mln EUR w ramach pożyczek na projekty.
- (10) W lipcu 2019 r., w związku z utrzymującą się trudną sytuacją gospodarczą i prognozami gospodarczymi, Jordania wystąpiła o dodatkową pomoc makrofinansową z Unii.
- (11) Po pomyślnym zakończeniu drugiego przeglądu programu przez MFW w dniu 6 maja 2019 r. MFW i Jordania rozpoczęły dyskusje na temat kolejnego programu MFW obejmującego okres po marcu 2020 r., kiedy to należy się spodziewać zamknięcia instrumentu rozszerzonego wsparcia finansowego.
- (12) Biorąc pod uwagę, że Jordania jest objęta europejską polityką sąsiedztwa, należy ją uznać za państwo kwalifikujące się do otrzymania pomocy makrofinansowej z Unii.
- (13) Unijna pomoc makrofinansowa powinna stanowić instrument finansowy stosowany w sytuacjach wyjątkowych, mający formę niewiązanego i nieukierunkowanego wsparcia bilansu płatniczego, służący zaspokojeniu pilnych potrzeb beneficjenta w zakresie finansowania zewnętrznego; pomoc ta powinna także stanowić podstawę realizacji programu dotyczącego polityki obejmującego solidne środki dostosowawcze i środki w zakresie reformy strukturalnej, które mają poprawić pozycję bilansu płatniczego w perspektywie krótkoterminowej.
- (14) Biorąc pod uwagę fakt, że w bilansie płatniczym Jordanii utrzymują się pozostające do pokrycia potrzeby w zakresie finansowania, przekraczające zasoby udostępnione przez MFW i inne instytucje wielostronne, przyznanie Jordanii pomocy makrofinansowej przez Unię uznaje się w obecnych nadzwyczajnych okolicznościach za właściwą odpowiedź na wniosek tego państwa skierowany do Unii o wsparcie jego stabilizacji gospodarczej, w powiązaniu z programem MFW. Unijna pomoc makrofinansowa stanowiłaby wsparcie dla stabilizacji gospodarczej tego państwa oraz dla programu reform strukturalnych Jordanii, ponieważ uzupełniałaby środki udostępnione w ramach porozumienia finansowego z MFW.
- (15) Celem unijnej pomocy makrofinansowej powinno być wspieranie przywrócenia w Jordanii trwałego finansowania zewnętrznego, a tym samym wsparcie jej rozwoju gospodarczego i społecznego.
- (16) Ustalenie kwoty unijnej pomocy makrofinansowej opiera się na kompleksowej ocenie ilościowej pozostających do zaspokojenia potrzeb Jordanii w zakresie finansowania zewnętrznego i uwzględnia zdolność tego państwa do finansowania się z własnych zasobów, w szczególności z rezerw międzynarodowych, którymi dysponuje. Unijna pomoc makrofinansowa powinna uzupełniać programy i zasoby udostępniane przez MFW i Bank Światowy. Przy ustalaniu kwoty udzielanej pomocy uwzględnia się również spodziewane wkłady finansowe ze strony darczyńców dwustronnych i wielostronnych oraz potrzebę zapewnienia sprawiedliwego podziału obciążeń między Unią a innymi darczyńcami, a także środki uruchomione wcześniej w Jordanii w ramach innych unijnych instrumentów finansowania zewnętrznego oraz wartość dodaną ogólnego zaangażowania Unii.

- (17) Komisja powinna zapewnić zgodność prawną i merytoryczną unijnej pomocy makrofinansowej z głównymi zasadami i celami różnych obszarów działań zewnętrznych oraz innych stosownych polityk Unii, oraz ze środkami podejmowanymi w tych obszarach i politykach.
- (18) Unijna pomoc makrofinansowa powinna wspierać politykę zewnętrzną Unii wobec Jordanii. Służby Komisji i Europejska Służba Działań Zewnętrznych powinny ściśle współpracować przez cały okres udzielania pomocy makrofinansowej w celu koordynowania zewnętrznej polityki Unii i zapewnienia spójności tej polityki.
- (19) Unijna pomoc makrofinansowa powinna wspierać zaangażowanie Jordanii w przestrzeganie wartości podzielanych przez to państwo i Unię, w tym demokracji, praworządności, dobrych rządów, poszanowania praw człowieka, zrównoważonego rozwoju i ograniczania ubóstwa, a także jej zaangażowanie w przestrzeganie zasad otwartego, opartego na zasadach i uczciwego handlu.
- (20) Warunkiem wstępnym przyznania unijnej pomocy makrofinansowej powinno być respektowanie przez Jordanię skutecznych mechanizmów demokratycznych – w tym wielopartyjnego systemu parlamentarnego – i praworządności oraz gwarantowanie poszanowania praw człowieka. Ponadto cele szczególne unijnej pomocy makrofinansowej powinny polegać na zwiększeniu skuteczności, przejrzystości i odpowiedzialności organów odpowiedzialnych za zarządzanie finansami publicznymi w Jordanii i na wspieraniu reform strukturalnych przyczyniających się do trwałego i sprzyjającego włączeniu społecznemu wzrostu gospodarczego, tworzenia miejsc pracy i konsolidacji budżetowej. Komisja i Europejska Służba Działań Zewnętrznych powinny regularnie monitorować zarówno spełnienie warunków wstępnych, jak i realizację tych celów.
- (21) W celu zapewnienia skutecznej ochrony interesów finansowych Unii związanych z unijną pomocą makrofinansową Jordania powinna wprowadzić stosowne środki w zakresie zapobiegania nadużyciom finansowym, korupcji i wszelkim innym nieprawidłowościom związanym z tą pomocą oraz w zakresie ich zwalczania. Należy również zapewnić kontrole przeprowadzane przez Komisję i kontrole przeprowadzane przez Trybunał Obrachunkowy.
- (22) Przekazanie unijnej pomocy makrofinansowej nie narusza uprawnień Parlamentu Europejskiego i Rady (jako władzy budżetowej).
- (23) Wymagane kwoty finansowania przeznaczone na unijną pomoc makrofinansową powinny odpowiadać środkom budżetowym przewidzianym w wieloletnich ramach finansowych.
- (24) Unijną pomocą makrofinansową powinna zarządzać Komisja. Aby zapewnić Parlamentowi Europejskiemu i Radzie możliwość śledzenia wykonania niniejszej decyzji, Komisja powinna regularnie informować wspomniane instytucje o rozwoju sytuacji w związku z pomocą i udostępniać im odpowiednie dokumenty.
- (25) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania niniejszej decyzji należy przyznać Komisji uprawnienia wykonawcze. Uprawnienia te powinny być

wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011⁷.

- (26) Unijna pomoc makrofinansowa powinna podlegać warunkom dotyczącym polityki gospodarczej, które mają zostać określone w protokole ustaleń. W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonania i ze względu na skuteczność Komisja powinna być uprawniona do negocjowania takich warunków z władzami Jordanii pod nadzorem komitetu przedstawicieli państw członkowskich zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 182/2011. Na mocy tego rozporządzenia procedura doradcza powinna, co do zasady, mieć zastosowanie we wszystkich przypadkach innych niż te określone we wspomnianym rozporządzeniu. Mając na uwadze potencjalnie duży wpływ pomocy w kwocie większej niż 90 mln EUR, w odniesieniu do takich operacji należy stosować procedurę sprawdzającą. Mając na uwadze kwotę unijnej pomocy makrofinansowej dla Jordanii, w odniesieniu do przyjęcia protokołu ustaleń oraz do każdego obniżenia, zawieszenia lub anulowania pomocy powinna mieć zastosowanie procedura sprawdzająca,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

1. Unia udostępnia Jordanii pomoc makrofinansową w maksymalnej kwocie 500 mln EUR („unijna pomoc makrofinansowa”) w celu wspierania stabilizacji gospodarczej i programu znaczących reform w Jordani. Pomoc ta przyczynia się do pokrycia potrzeb Jordanii w zakresie bilansu płatniczego określonych w programie MFW.
2. Pełna kwota unijnej pomocy makrofinansowej zostanie udostępniona Jordanii w formie pożyczek. Komisja jest upoważniona do pożyczania w imieniu Unii niezbędnych środków na rynkach kapitałowych lub od instytucji finansowych i do ich dalszego pożyczania Jordanii. Maksymalny średni termin wymagalności pożyczek wynosi 15 lat.
3. Przekazywaniem unijnej pomocy makrofinansowej zarządza Komisja w sposób spójny z umowami lub ustaleniami między Międzynarodowym Funduszem Walutowym (MFW) a Jordanią oraz z głównymi zasadami i celami reform gospodarczych określonymi w układzie o stowarzyszeniu między UE a Jordanią.
Komisja regularnie informuje Parlament Europejski i Radę o postępach w udzielaniu unijnej pomocy makrofinansowej, w tym o wypłacie tej pomocy, i w stosownym terminie udostępnia tym instytucjom odpowiednie dokumenty.
4. Unijna pomoc makrofinansowa udostępniana jest na okres dwóch i pół roku, począwszy od pierwszego dnia po wejściu w życie protokołu ustaleń, o którym mowa w art. 3 ust. 1.
5. Jeżeli w okresie wypłacania unijnej pomocy makrofinansowej potrzeby finansowe Jordanii znacznie się zmniejszą w stosunku do pierwotnych założeń, Komisja – działając zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 7 ust. 2 – obniża wysokość takiej pomocy, zawiesza ją lub ją anuluje.

⁷

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).

Artykuł 2

1. Warunkiem wstępnym przyznania unijnej pomocy makrofinansowej jest respektowanie przez Jordanię skutecznych mechanizmów demokratycznych – w tym wielopartyjnego systemu parlamentarnego – i praworządności oraz gwarantowanie poszanowania praw człowieka.
2. Komisja i Europejska Służba Działań Zewnętrznych monitorują wypełnienie tego warunku wstępnego przez cały czas udzielania unijnej pomocy makrofinansowej.
3. Ust. 1 i 2 niniejszego artykułu stosuje się zgodnie z decyzją Rady 2010/427/UE⁸.

Artykuł 3

1. Komisja, zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 7 ust. 2, uzgadnia z władzami Jordanii jasno określone warunki dotyczące polityki gospodarczej oraz warunki finansowe, koncentrując się na reformach strukturalnych i zdrowych finansach publicznych, którym to warunkom ma podlegać unijna pomoc makrofinansowa i które mają zostać określone w protokole ustaleń („protokół ustaleń”) zawierającym harmonogram spełnienia tych warunków. Warunki dotyczące polityki gospodarczej oraz warunki finansowe określone w protokole ustaleń muszą być zgodne z umowami lub ustaleniami, o których mowa w art. 1 ust. 3, w tym z programami w zakresie dostosowań makroekonomicznych i reform strukturalnych realizowanymi przez Jordanię przy wsparciu MFW.
2. Warunki, o których mowa w ust. 1, mają w szczególności służyć zwiększeniu skuteczności, przejrzystości i rozliczalności systemów zarządzania finansami publicznymi w Jordanii, w tym w odniesieniu do wykorzystania unijnej pomocy makrofinansowej. Podczas opracowywania środków z zakresu polityki uwzględnia się również należycie postępy we wzajemnym otwieraniu rynku, rozwój opartego na zasadach i uczciwego handlu oraz inne priorytety w kontekście unijnej polityki zewnętrznej. Komisja regularnie monitoruje postępy w osiągnięciu tych celów.
3. Szczegółowe warunki finansowe unijnej pomocy makrofinansowej określone są w umowie pożyczki, która zostanie zawarta między Komisją a władzami Jordanii.
4. Komisja ocenia w regularnych odstępach czasu, czy warunki określone w art. 4 ust. 3 są nadal spełniane, w tym czy polityka gospodarcza Jordanii jest zgodna z celami unijnej pomocy makrofinansowej. Komisja działa w tym zakresie w ścisłej współpracy z MFW i Bankiem Światowym oraz – jeżeli jest to konieczne – z Parlamentem Europejskim i Radą.

Artykuł 4

1. Unijna pomoc makrofinansowa udostępniana jest przez Komisję w trzech transzach, z zastrzeżeniem spełnienia warunków określonych w ust. 3. Wysokość każdej transzy określa się w protokole ustaleń, o którym mowa w art. 3.
2. Kwoty unijnej pomocy makrofinansowej są zabezpieczane, jeżeli jest to wymagane, zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE, Euratom) nr 480/2009⁹.

⁸ Decyzja Rady 2010/427/UE z dnia 26 lipca 2010 r. określająca organizację i zasady funkcjonowania Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych (Dz.U. L 201 z 3.8.2010, s. 30).

3. O przekazaniu transz decyduje Komisja, przy czym jest to uzależnione od spełnienia wszystkich następujących warunków:
 - a) warunku wstępnego określonego w art. 2;
 - b) udokumentowania stałych zadowalających postępów we wdrażaniu programu dotyczącego polityki, obejmującego solidne środki dostosowawcze oraz środki w zakresie reformy strukturalnej wspierane przez inne niż ostrożnościowe rozwiązania MFW w zakresie udzielania pożyczek; oraz
 - c) zadowalającej realizacji warunków dotyczących polityki gospodarczej oraz warunków finansowych uzgodnionych w protokole ustaleń.

Wyplata drugiej transzy pożyczki następuje co do zasady nie wcześniej niż po upływie trzech miesięcy od dnia wypłaty pierwszej transzy pożyczki. Wyplata trzeciej transzy pożyczki następuje co do zasady nie wcześniej niż po upływie trzech miesięcy od dnia wypłaty drugiej transzy pożyczki.

4. Jeżeli warunki, o których mowa w ust. 3 akapit pierwszy nie zostały spełnione, Komisja tymczasowo zawiesza lub anuluje wypłatę unijnej pomocy makrofinansowej. W takich przypadkach Komisja informuje Parlament Europejski i Radę o przyczynach zawieszenia lub anulowania.
5. Unijna pomoc makrofinansowa jest wypłacana bankowi centralnemu Jordanii. Środki finansowe Unii mogą zostać przekazane ministerstwu finansów Jordanii jako beneficjentowi końcowemu, z zastrzeżeniem postanowień, które mają zostać uzgodnione w protokole ustaleń, w tym potwierdzenia pozostających do zaspokojenia budżetowych potrzeb finansowych.

Artykuł 5

1. Operacje zaciągania i udzielania pożyczek związane z unijną pomocą makrofinansową przeprowadzane są w euro z tą samą datą waluty i nie angażują Unii w zmianę terminów wymagalności ani nie narażają jej na żadne ryzyko walutowe lub ryzyko stopy procentowej ani na żadne inne ryzyko handlowe.
2. Jeżeli pozwalają na to okoliczności i jeżeli Jordania złoży stosowny wniosek, Komisja może podjąć kroki niezbędne do zapewnienia, aby w warunkach dotyczących udzielania pożyczki uwzględniona została klauzula wcześniejszej spłaty i aby odpowiadała jej stosowna klauzula w warunkach operacji zaciągania pożyczek.
3. Jeżeli okoliczności pozwalają na uzyskanie korzystniejszego oprocentowania udzielonej pożyczki i jeżeli Jordania złoży stosowny wniosek, Komisja może zdecydować o refinansowaniu całości lub części zaciągniętej pierwotnie pożyczki lub może zmienić odpowiednie warunki finansowe. Operacje refinansowania lub zmiany warunków pożyczki przeprowadzane są zgodnie z ust. 1 i 4 oraz nie skutkują przedłużeniem terminu wymagalności danej pożyczki ani zwiększeniem kwoty kapitału pozostającej do spłaty na dzień refinansowania lub zmiany warunków pożyczki.
4. Jordania pokrywa wszystkie koszty poniesione przez Unię, które mają związek z operacjami zaciągania i udzielania pożyczek na podstawie niniejszej decyzji.

⁹ Rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 480/2009 z dnia 25 maja 2009 r. ustanawiające Fundusz Gwarancyjny dla działań zewnętrznych (Dz.U. L 145 z 10.6.2009, s. 10).

5. Komisja informuje Parlament Europejski i Radę o rozwoju sytuacji w zakresie operacji, o których mowa w ust. 2 i 3.

Artykuł 6

1. Unijna pomoc makrofinansowa jest udzielana zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 1046/2018¹⁰.
2. Unijna pomoc makrofinansowa jest udzielana w ramach zarządzania bezpośredniego.
3. Umowa pożyczki, o której mowa w art. 3 ust. 3, zawiera postanowienia:
 - a) zapewniające, aby Jordania regularnie sprawdzała, czy środki finansowe pochodzące z budżetu Unii zostały właściwie wykorzystane, podejmowała odpowiednie środki zapobiegające nieprawidłowościom i nadużyciom finansowym oraz, w razie konieczności, podejmowała działania prawne zmierzające do odzyskania wszelkich środków udostępnionych na mocy niniejszej decyzji, które zostały sprzeniewierzone;
 - b) zapewniające ochronę interesów finansowych Unii, w szczególności przewidujące wprowadzenie konkretnych środków związanych z zapobieganiem nadużyciom finansowym, korupcji i wszelkim innym nieprawidłowościom mającym wpływ na unijną pomoc makrofinansową, oraz ze zwalczaniem takich zjawisk, zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE, Euratom) nr 2988/95¹¹, rozporządzeniem Rady (WE, Euratom) nr 2185/96¹² oraz rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013¹³. W tym celu Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych jest w szczególności wyraźnie upoważniony do prowadzenia dochodzeń, w tym zwłaszcza kontroli na miejscu i inspekcji, obejmujących czynności z zakresu kryminalistyki cyfrowej i przesłuchania;
 - c) wyraźnie upoważniające Komisję (OLAF) lub jej przedstawicieli do przeprowadzania kontroli, w tym kontroli na miejscu i inspekcji;
 - d) wyraźnie upoważniające Komisję i Trybunał Obrachunkowy do przeprowadzania – w okresie, na jaki została udostępniona unijna pomoc makrofinansowa, i po jego upływie – audytów, w tym audytów dokumentów i audytów na miejscu, takich jak ocena operacyjna;

¹⁰ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii oraz uchylające rozporządzenie (UE, Euratom) nr 966/2012 (Dz.U. L 193 z 30.7.2018, s. 1).

¹¹ Rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 2988/95 z dnia 18 grudnia 1995 r. w sprawie ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich (Dz.U. L 312 z 23.12.1995, s. 1).

¹² Rozporządzenie Rady (Euratom, WE) nr 2185/96 z dnia 11 listopada 1996 r. w sprawie kontroli na miejscu oraz inspekcji przeprowadzanych przez Komisję w celu ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich przed nadużyciami finansowymi i innymi nieprawidłowościami (Dz.U. L 292 z 15.11.1996, s. 2).

¹³ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013 z dnia 11 września 2013 r. dotyczące dochodzeń prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 1073/1999 Parlamentu Europejskiego i Rady i rozporządzenie Rady (Euratom) nr 1074/1999 (Dz.U. L 248 z 18.9.2013, s. 1).

- e) zapewniające, by Unia była uprawniona do żądania wcześniejszej spłaty pożyczki, jeżeli stwierdzono, że w związku z zarządzaniem unijną pomocą makrofinansową Jordania uczestniczyła w jakiegokolwiek czynności stanowiącej przykład nadużycia finansowego lub korupcji bądź w jakiegokolwiek innej nielegalnej działalności naruszającej interesy finansowe Unii;
 - f) zapewniające, aby wszystkie koszty poniesione przez Unię, które związane są z pomocą finansową, zostały pokryte przez Jordanię.
4. Przed udzieleniem unijnej pomocy makrofinansowej Komisja ocenia w drodze oceny operacyjnej prawidłowość stosowanych przez Jordanię uregulowań finansowych, procedur administracyjnych oraz wewnętrznych i zewnętrznych mechanizmów kontroli, które są istotne dla tej pomocy.

Artykuł 7

1. Komisję wspomaga komitet. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

Artykuł 8

1. Do dnia 30 czerwca każdego roku Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie na temat wykonania niniejszej decyzji w poprzednim roku, zawierające ocenę takiego wykonania. Sprawozdanie to zawiera:
 - a) analizę postępów poczynionych w realizacji unijnej pomocy makrofinansowej;
 - b) ocenę sytuacji gospodarczej Jordanii i jej perspektyw gospodarczych, a także ocenę postępów poczynionych we wdrażaniu środków z zakresu polityki, o których mowa w art. 3 ust. 1;
 - c) informacje o związku pomiędzy warunkami dotyczącymi polityki gospodarczej określonymi w protokole ustaleń, bieżącymi wynikami gospodarczymi i budżetowymi Jordanii a decyzjami Komisji dotyczącymi wypłaty poszczególnych transz unijnej pomocy makrofinansowej.
2. Nie później niż dwa lata po upływie okresu, na jaki udostępniona została pomoc, o którym mowa w art. 1 ust. 4, Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie z oceny *ex post*, zawierające ocenę rezultatów i efektywności ukończonych działań w ramach unijnej pomocy makrofinansowej oraz zakresu, w jakim przyczyniły się one do osiągnięcia celów tej pomocy.

Artykuł 9

Niniejsza decyzja wchodzi w życie trzeciego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodniczący

W imieniu Rady
Przewodniczący

OCENA SKUTKÓW FINANSOWYCH REGULACJI

1. STRUKTURA WNIOSKU/INICJATYWY

- 1.1. Tytuł wniosku/inicjatywy
- 1.2. Dziedziny polityki, których dotyczy wniosek/inicjatywa
- 1.3. Wniosek/inicjatywa dotyczy
- 1.4. Cel(e)
 - 1.4.1. *Cel(e) ogólny(e)*
 - 1.4.2. *Cel(e) szczegółowy(e)*
 - 1.4.3. *Oczekiwane wyniki i wpływ*
 - 1.4.4. *Wskaźniki dotyczące realizacji celów*
- 1.5. Uzasadnienie wniosku/inicjatywy
 - 1.5.1. *Potrzeby, które należy zaspokoić w perspektywie krótko- lub długoterminowej, w tym szczegółowy terminarz przebiegu realizacji inicjatywy*
 - 1.5.2. *Wartość dodana z tytułu zaangażowania Unii Europejskiej (może wynikać z różnych czynników, na przykład korzyści koordynacyjnych, pewności prawa, większej efektywności lub komplementarności). Na potrzeby tego punktu „wartość dodaną z tytułu zaangażowania Unii” należy rozumieć jako wartość wynikającą z unijnej interwencji wykraczającą poza wartość, która zostałaby wytworzona przez same państwa członkowskie.*
 - 1.5.3. *Główne wnioski wyciągnięte z podobnych działań*
 - 1.5.4. *Spójność z wieloletnimi ramami finansowymi oraz możliwa synergia z innymi właściwymi instrumentami*
 - 1.5.5. *Ocena różnych dostępnych możliwości finansowania, w tym zakresu przegrupowania środków*
- 1.6. Okres trwania i wpływ finansowy wniosku/inicjatywy
- 1.7. Planowane tryby zarządzania

2. ŚRODKI ZARZĄDZANIA

2.1. Zasady nadzoru i sprawozdawczości

2.2. System zarządzania i kontroli

2.2.1. Uzasadnienie dla systemu zarządzania, mechanizmów finansowania wykonania, warunków płatności i proponowanej strategii kontroli

2.2.2. Informacje dotyczące zidentyfikowanego ryzyka i systemów kontroli wewnętrznej ustanowionych w celu jego ograniczenia

2.2.3. Oszacowanie i uzasadnienie efektywności kosztowej kontroli (relacja kosztów kontroli do wartości zarządzanych funduszy powiązanych) oraz ocena prawdopodobnego ryzyka błędu (przy płatności i przy zamykaniu)

2.3. Środki zapobiegania nadużyciom finansowym i nieprawidłowościom

3. SZACUNKOWY WPŁYW FINANSOWY WNIOSKU/INICJATYWY

3.1. Działy wieloletnich ram finansowych i linie budżetowe po stronie wydatków, na które wniosek/inicjatywa ma wpływ

3.2. Szacunkowy wpływ finansowy wniosku na środki

3.2.1. Synteza szacunkowego wpływu na środki operacyjne

3.2.2. Przewidywany produkt finansowany ze środków operacyjnych

3.2.3. Synteza szacunkowego wpływu na środki administracyjne

3.2.4. Zgodność z obowiązującymi wieloletnimi ramami finansowymi

3.2.5. Udział osób trzecich w finansowaniu

3.3. Szacunkowy wpływ na dochody

OCENA SKUTKÓW FINANSOWYCH REGULACJI

1. STRUKTURA WNIOSKU/INICJATYWY

1.1. Tytuł wniosku/inicjatywy

Pomoc makrofinansowa dla Jordańskiego Królestwa Haszymidzkiego

1.2. Dziedziny polityki, których dotyczy wniosek/inicjatywa

Dziedzina polityki: Sprawy gospodarcze i finansowe

Działanie: Międzynarodowe kwestie gospodarcze i finansowe

1.3. Wniosek/inicjatywa dotyczy nowego działania

1.4. Cel(e)

1.4.1. Cel(e) ogólny(e)

„Pobudzenie zatrudnienia, wzrostu i inwestycji: promowanie dobrobytu poza obszarem Unii Europejskiej”

1.4.2. Cel(e) szczegółowy(e)

„Promowanie dobrobytu poza obszarem Unii Europejskiej”

Działania DG ds. Gospodarczych i Finansowych związane z przedmiotową pomocą obejmują:

- a) wspieranie stabilności makrofinansowej i reform pobudzających wzrost gospodarczy poza UE, w tym przez regularne dialogi gospodarcze z głównymi partnerami i udzielanie pomocy makrofinansowej; oraz
- b) wspieranie procesu rozszerzenia, wdrażanie europejskiej polityki sąsiedztwa oraz priorytetów UE w państwach trzecich poprzez przeprowadzanie analizy ekonomicznej oraz udzielanie ocen i doradztwa w zakresie polityki.

1.4.3. Oczekiwane wyniki i wpływ

Proponowana pomoc ma postać pożyczki UE dla Jordanii w kwocie maksymalnie 500 mln EUR w celu doprowadzenia do zrównoważenia bilansu płatniczego tego kraju. Pomoc, która ma zostać wypłacona w trzech transzach, powinna przyczynić się do przezwyciężenia przez Jordanię problemów gospodarczych i trudnej sytuacji w zakresie bilansu płatniczego. Pomoc ta będzie również wspierać reformy strukturalne mające na celu wzmocnienie trwałego wzrostu gospodarczego oraz poprawę zarządzania finansami publicznymi. Zapewniając długoterminowe finansowanie na wysoce korzystnych warunkach, program pomocy makrofinansowej przyczyni się również do poprawy zdolności Jordanii do obsługi zadłużenia i pomoże jednocześnie temu krajowi w utrzymaniu poziomu niezbędnych wydatków socjalnych pomimo utrzymującej się presji gospodarczej i społecznej wynikającej z trudnego kontekstu regionalnego, w tym z obecności dużej liczby Syryjczyków (wg szacunków rządu Jordanii 1,3 mln osób, spośród których UNHCR zarejestrowało 660 330; dane z dnia 4 sierpnia 2019 r.). Program pomocy makrofinansowej będzie wyrazem solidarności i zaufania UE wobec Jordanii, a także potwierdzi znaczenie geopolityczne Jordanii dla UE w kontekście kryzysu w Syrii.

1.4.4. *Wskaźniki dotyczące realizacji celów*

Władze będą zobowiązane do regularnego składania służbom Komisji sprawozdań dotyczących określonych wskaźników gospodarczych oraz do przedstawienia wyczerpującego sprawozdania dotyczącego spełnienia uzgodnionych warunków dotyczących polityki przed wypłatą wszystkich transz pomocy.

Po dokonaniu oceny operacyjnej obiegu środków finansowych oraz procedur administracyjnych w Jordanii, która zostanie przeprowadzona w pierwszym kwartale 2020 r., służby Komisji będą kontynuować monitorowanie zarządzania finansami publicznymi. Delegatura UE w Jordanii będzie także składać regularne sprawozdania dotyczące kwestii istotnych z punktu widzenia monitorowania pomocy. Służby Komisji pozostaną w ścisłym kontakcie z MFW oraz Bankiem Światowym, by korzystać z wiedzy, jaką instytucje te dysponują dzięki prowadzonej przez nie w Jordanii działalności.

W proponowanej decyzji przewiduje się coroczne sprawozdanie dla Rady i Parlamentu Europejskiego zawierające ocenę wdrożenia przedmiotowej operacji. Pomoc zostanie poddana niezależnej ocenie *ex post* w ciągu dwóch lat po upływie okresu wdrażania.

1.5. **Uzasadnienie wniosku/inicjatywy**

1.5.1. *Potrzeby, które należy zaspokoić w perspektywie krótko- lub długoterminowej, w tym szczegółowy terminarz przebiegu realizacji inicjatywy*

Wypłata pomocy będzie uzależniona od spełnienia politycznego warunku wstępnego oraz poczynienia zadowalających postępów w wykonywaniu porozumienia finansowego uzgodnionego przez Jordanię i MFW. Ponadto Komisja uzgodni z władzami Jordanii konkretne warunki dotyczące polityki wymienione w protokole ustaleń.

Pomoc ma zostać wypłacona w trzech transzach pożyczki. Zakłada się, że wypłata pierwszej transzy nastąpi w czerwcu 2020 r. Druga i trzecia transza mogłyby zostać wypłacone w czwartym kwartale 2020 r. i w drugim kwartale 2021 r. pod warunkiem, że środki z zakresu polityki powiązane z każdą transzą zostaną terminowo wdrożone.

1.5.2. *Wartość dodana z tytułu zaangażowania Unii Europejskiej (może wynikać z różnych czynników, na przykład korzyści koordynacyjnych, pewności prawa, większej efektywności lub komplementarności). Na potrzeby tego punktu „wartość dodaną z tytułu zaangażowania Unii” należy rozumieć jako wartość wynikającą z unijnej interwencji wykraczającą poza wartość, która zostałaby wytworzona przez same państwa członkowskie.*

Proponowana pomoc makrofinansowa dla Jordanii odzwierciedla strategiczne znaczenie tego kraju dla UE i jest zgodna z celami europejskiej polityki sąsiedztwa (EPS). Instrument pomocy makrofinansowej opiera się na założeniach politycznych i ma na celu zaspokojenie krótko- i średnioterminowych potrzeb w zakresie finansowania zewnętrznego. Jako element całościowego pakietu unijnego wsparcia przyczyniłby się on do wspierania celów Unii, jakimi są stabilność gospodarcza, rozwój gospodarczy i odporność Jordanii oraz – w szerszym ujęciu – południowego sąsiedztwa Europy.

Program pomocy makrofinansowej będzie wyrazem solidarności i zaufania UE wobec Jordanii, a także potwierdzi znaczenie geopolityczne Jordanii dla UE

w kontekście kryzysu w Syrii. Jest to spójne ze zobowiązaniami UE wobec Jordanii, wyrażonymi przy kilku okazjach w ostatnich latach, w tym podczas konferencji poświęconej inicjatywie londyńskiej w lutym 2019 r. oraz konferencji Bruksela-III, która odbyła się w marcu 2019 r.

Poprzez udzielenie władzom Jordanii wsparcia w realizacji działań na rzecz stworzenia stabilnych ram makroekonomicznych i zrealizowania ambitnego programu reform strukturalnych proponowana operacja zwiększa wartość dodaną ogólnego zaangażowania UE w Jordanii i przyczynia się do zwiększenia skuteczności innych form pomocy finansowej UE dla Jordanii, w tym operacji wsparcia budżetowego i dotacji dostępnych w ramach instrumentów finansowania zewnętrznego przewidzianych w aktualnych wieloletnich ramach finansowych na lata 2014–2020.

Oprócz poprawy sytuacji finansowej proponowany program wzmocni zaangażowanie rządu na rzecz reform i dodatkowo wesprze jego dążenie do zacieśnienia stosunków z UE, które znajduje odzwierciedlenie w układzie o stowarzyszeniu, który wszedł w życie w maju 2002 r., oraz w priorytetach partnerstwa z UE obowiązujących od 2016 r. Cel ten zostanie osiągnięty między innymi poprzez ustalenie odpowiednich warunków, od których będzie uzależniona wypłata pomocy. W szerszym kontekście program będzie sygnałem dla innych państw w regionie, że UE jest gotowa wspierać państwa, które zdecydowanie podejmują się przeprowadzenia reform gospodarczych.

Proponowana pomoc makrofinansowa jest również integralną częścią ogólnego wsparcia międzynarodowego dla Jordanii i będzie nadal stanowiła uzupełnienie pomocy udzielanej przez innych wielostronnych i dwustronnych darczyńców. Uzupełniając zasoby udostępnione przez międzynarodowe instytucje finansowe i pozostałych darczyńców, unijna pomoc makrofinansowa zwiększa ogólną skuteczność wsparcia finansowego uzgodnionego przez międzynarodową społeczność darczyńców. Zapewniając długoterminowe finansowanie na wysoce korzystnych warunkach, zazwyczaj lepszych niż warunki oferowane przez innych wielostronnych lub dwustronnych darczyńców, program pomocy makrofinansowej przyczyni się oprócz tego do poprawy zdolności Jordanii do obsługi zadłużenia i jednocześnie pomoże temu krajowi w utrzymaniu poziomu niezbędnych wydatków socjalnych pomimo utrzymującej się presji gospodarczej i społecznej wynikającej z trudnego kontekstu regionalnego. Warunki pomocy makrofinansowej pomogą również zrównoważyć bilans płatniczy i budżet, zwiększyć potencjał wzrostu, promować integrację i konwergencję regulacyjną z UE oraz wzmocnić zarządzanie finansami publicznymi.

1.5.3. *Główne wnioski wyciągnięte z podobnych działań*

Od 2004 r. przeprowadzono osiemnaście ocen *ex post* dotyczących operacji pomocy makrofinansowej. Na podstawie tych ocen można stwierdzić, że operacje pomocy makrofinansowej przyczyniały się do poprawy stabilności zewnętrznej i stabilności makroekonomicznej oraz realizacji reform strukturalnych w kraju będącym jej odbiorcą, nawet jeśli ich oddziaływanie jest czasem umiarkowane i pośrednie. W większości przypadków operacje pomocy makrofinansowej miały pozytywny wpływ na bilans płatniczy w kraju będącym ich beneficjentem oraz umożliwiły złagodzenie ograniczeń budżetowych. Prowadziły one również do nieznacznie wyższego wzrostu gospodarczego.

W ramach niezależnej oceny w 2017 r. zbadano wartość dodaną, wpływ, strukturę i wdrażanie jednej poprzedniej operacji pomocy makrofinansowej w Jordanii (pomoc makrofinansowa I o łącznej wartości 180 mln EUR wypłacona w 2015 r.) i stwierdzono, że była ona właściwa, skuteczna i efektywnie realizowana. W głównych wnioskach wynikających z tej oceny stwierdza się, że pomoc makrofinansowa miała pozytywny wpływ na gospodarkę Jordanii, ponieważ pomogła ustabilizować pozycję zewnętrzną tego kraju i przyczyniła się do wysiłków reformatorskich. Ponadto, ze względu na bardzo korzystne warunki finansowania, pomoc makrofinansowa przyczyniła się do poprawy zdolności Jordanii do obsługi zadłużenia, i umożliwiła rozłożenie w czasie konsolidacji budżetowej, która w przeciwnym razie miałaby poważne negatywne skutki społeczne (np. w przypadku dalszych cięć wydatków publicznych).

1.5.4. *Spójność z wieloletnimi ramami finansowymi oraz możliwa synergia z innymi właściwymi instrumentami*

Zgodność z wieloletnimi ramami finansowymi

W ramach przeglądu śródkresowego wieloletnich ram finansowych na lata 2014–2020 roczna zdolność udzielania pożyczek w ramach pomocy makrofinansowej została zwiększona do poziomu 2 000 mln EUR. Kwota ta jest wystarczająca do pokrycia przedmiotowej operacji, jak również innych operacji pomocy makrofinansowej, które są realizowane.

Możliwa synergia z innymi unijnymi instrumentami:

UE jest jednym z głównych darczyńców Jordanii i wspiera jej reformy gospodarcze, strukturalne i instytucjonalne, a także społeczeństwo obywatelskie. W tym kontekście pomoc makrofinansowa uzupełnia inne unijne działania zewnętrzne lub instrumenty wykorzystywane do wspierania Jordanii. Środki z zakresu polityki powiązane z pomocą makrofinansową obejmują wybrane postanowienia dotyczące układu o stowarzyszeniu oraz priorytetów partnerstwa między UE a Jordanią. Pomoc makrofinansowa jest również zgodna z jednolitymi ramami wsparcia określającymi obszary, na których koncentruje się pomoc dwustronna w ramach Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa na lata 2014–2020.

Główna wartość dodana pomocy makrofinansowej w porównaniu z innymi instrumentami UE polegałaby na wsparciu tworzenia stabilnych ram makroekonomicznych, w tym poprzez przyczynienie się do zrównoważenia bilansu płatniczego i budżetu, oraz właściwych warunków ramowych dla reform strukturalnych. Pomoc makrofinansowa nie stanowi regularnej pomocy finansowej i jest wstrzymywana, gdy tylko sytuacja kraju pod względem finansowania zewnętrznego wraca na ścieżkę równowagi.

Pomoc makrofinansowa uzupełniałaby również interwencje podejmowane przez wspólnotę międzynarodową, w szczególności programy reform i dostosowań wspierane przez MFW i Bank Światowy.

1.5.5. Ocena różnych dostępnych możliwości finansowania, w tym zakresu przegrupowania środków

Dzięki wykorzystaniu pożyczek przedmiotowa operacja pomocy makrofinansowej zwiększa skuteczność budżetu UE poprzez efekt dźwigni i stanowi najbardziej oszczędne kosztowo rozwiązanie.

Komisja jest upoważniona do pożyczania środków na rynkach kapitałowych w imieniu zarówno Unii Europejskiej, jak i Euratomu, wykorzystując gwarancję budżetową UE. Celem jest uzyskanie na rynkach najniższego dostępnego oprocentowania pożyczek dzięki najwyższej pozycji kredytowej (rating AAA według agencji Fitch, Moody's i DBRS, AA według agencji S&P, wszystkie z perspektywą stabilną), jaką posiada UE/Euratom, a następnie dalsze pozyczenie tych środków kwalifikującym się pożyczkobiorcom w ramach europejskiego mechanizmu stabilizacji finansowej, pomocy dla bilansów płatniczych, pomocy makrofinansowej oraz projektów Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej. Operacja zaciągnięcia pożyczki i odpowiadająca jej operacja udzielenia pożyczki są realizowane jako operacje równoległe, dzięki czemu dla budżetu UE nie wiążą się one z jakimkolwiek ryzykiem stopy procentowej ani ryzykiem walutowym. Cel polegający na pozyskaniu środków finansowych po najlepszych dostępnych stopach dla operacji zaciągania i udzielania pożyczek został osiągnięty, ponieważ stopy te odpowiadają stopom uzyskanym przez instytucje partnerskie (EBI, europejski mechanizm stabilizacji finansowej i EMS), co potwierdził ETO w 2016 r.

1.6. Okres trwania i wpływ finansowy wniosku/inicjatywy

☐ **ograniczony okres trwania**

- Realizowana przez 2,5 roku od wejścia w życie protokołu ustaleń, jak określono w art. 1 ust. 4 decyzji.
- Okres trwania wpływu finansowego: od 2020 r. do 2023 r. w odniesieniu do środków na zobowiązania oraz od 2020 r. do 2023 r. w odniesieniu do środków na płatności.

1.7. Planowane tryby zarządzania¹⁴

☐ **Bezpośrednie zarządzanie przez Komisję**

- ☐ w ramach jej służb, w tym za pośrednictwem jej pracowników w delegaturach Unii;

¹⁴

Wyjaśnienia dotyczące trybów zarządzania oraz odniesienia do rozporządzenia finansowego znajdują się na następującej stronie:

<https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/PL/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

2. ŚRODKI ZARZĄDZANIA

2.1. Zasady nadzoru i sprawozdawczości

Niniejsza pomoc ma charakter makroekonomiczny i została dostosowana do programu gospodarczego wspieranego przez MFW. Monitorowanie działań przez służby Komisji będzie prowadzone na podstawie postępów w realizacji programu MFW oraz konkretnych środków reform, które zostaną uzgodnione z władzami Jordanii w protokole ustaleń (zob. również pkt 1.4.4) z częstotliwością, która odpowiada liczbie transz.

2.2. System zarządzania i kontroli

2.2.1. *Uzasadnienie dla systemu zarządzania, mechanizmów finansowania wykonania, warunków płatności i proponowanej strategii kontroli*

Działania, które mają być finansowane na podstawie niniejszej decyzji, będą realizowane w ramach bezpośredniego zarządzania przez Komisję z siedziby głównej oraz przy wsparciu delegatur Unii.

Wyплаты pomocy makrofinansowej są uzależnione od pozytywnych wyników przeglądu i powiązane ze spełnieniem warunków związanych z każdą operacją. Wdrażanie warunków jest ściśle monitorowane przez Komisję w ścisłej koordynacji z delegaturami Unii.

2.2.2. *Informacje dotyczące zidentyfikowanego ryzyka i systemów kontroli wewnętrznej ustanowionych w celu jego ograniczenia*

Zidentyfikowane ryzyko

Z proponowaną operacją pomocy makrofinansowej wiąże się ryzyko o charakterze powierniczym, ryzyko związane z prowadzoną polityką gospodarczą, a także ogólne ryzyko polityczne.

Istnieje ryzyko, że pomoc makrofinansowa zostanie wykorzystana w nieuczciwy sposób. Ponieważ pomoc makrofinansowa nie jest przeznaczona na konkretne wydatki Jordanii (w przeciwieństwie np. do finansowania typu *project finance*), ryzyko to jest powiązane z takimi czynnikami jak ogólna jakość systemów zarządzania w banku centralnym Jordanii i ministerstwie finansów, procedury administracyjne, funkcje kontroli i nadzoru, bezpieczeństwo systemów IT oraz odpowiednie możliwości w zakresie kontroli wewnętrznych i zewnętrznych.

Kolejne ryzyko wiąże się z faktem, że Jordania może nie być w stanie obsługiwać swoich zobowiązań finansowych wobec UE wynikających z pożyczek w ramach proponowanej pomocy makrofinansowej (ryzyko niewykonania zobowiązania / ryzyko kredytowe), co na przykład mogłoby być spowodowane dodatkowym znaczącym pogorszeniem się bilansu płatniczego i sytuacji budżetowej w tym kraju.

Inne kluczowe ryzyko dla operacji wynika z panującej w regionie sytuacji geopolitycznej, zwłaszcza konfliktu w Syrii, który jest istotnym czynnikiem powstrzymującym napływ kapitału prywatnego i hamującym wymianę handlową z sąsiednimi krajami takimi jak Syria i Irak. Pogorszenie się regionalnej sytuacji geopolitycznej mogłoby mieć negatywne skutki dla stabilności makroekonomicznej Jordanii, co z kolei mogłoby wpłynąć na realizację programu MFW i wypłatę lub spłatę proponowanej pomocy makrofinansowej. Ponadto należy zauważyć, że Jordania jest w dalszym ciągu narażona na potencjalne szoki naftowe, ponieważ jest

w dużym stopniu uzależniona od importu ropy naftowej do zaspokojenia swoich potrzeb w zakresie energii. Ponadto rosnące stopy procentowe w USD, z którą to walutą jest powiązany kurs dinara jordańskiego, zwiększają koszty zewnętrznego zadłużenia. Wzrosła także zależność Jordanii od pomocy zagranicznej. Chociaż społeczność międzynarodowa zobowiązała się wspierać Jordanię, kraj ten musi nadal pozyskać znaczne kwoty pomocy zagranicznej, aby zaspokoić swoje potrzeby finansowe w kolejnych latach.

Głównym źródłem ryzyka w wymiarze krajowym jest niezadowolenie obywateli z pogorszenia się sytuacji gospodarczej i wzrostu bezrobocia. Może to doprowadzić do niewystarczającego wdrażania reform lub niepokoju społecznych, jak miało to miejsce przy okazji zmiany rządu w połowie 2018 r., a co za tym idzie utrudnić wdrażanie proponowanej pomocy makrofinansowej, między innymi poprzez negatywny wpływ na postępy w realizacji programu MFW.

Przewidywane metody kontroli

Pomoc makrofinansowa będzie podlegać procedurom weryfikacji, kontroli i audytu, za które odpowiedzialna będzie Komisja, w tym Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF), oraz Trybunał Obrachunkowy, jak przewidziano w art. 129 rozporządzenia finansowego.

Ex ante: Przeprowadzona przez Komisję ocena systemów zarządzania i kontroli w krajach będących beneficjentami. W przypadku każdego kraju będącego beneficjentem Komisja przeprowadza *ex ante* ocenę operacyjną obiegu środków finansowych i środowiska kontroli, korzystając ze wsparcia technicznego konsultantów. W celu zapewnienia rozsądnego poziomu pewności w zakresie należytego zarządzania finansami przeprowadzane są analizy procedur księgowych, podziału obowiązków oraz wewnętrzny/zewnętrzny audyt banku centralnego i Ministerstwa Finansów. W przypadku stwierdzenia niedociągnięć są one uwzględniane przy określeniu warunków, które muszą zostać wdrożone przed wypłatą pomocy. W razie potrzeby wprowadza się również szczegółowe ustalenia dotyczące płatności (np. wyodrębnione rachunki).

Podczas realizacji: Kontrola przez Komisję okresowych deklaracji państwa-beneficjenta. Płatność podlega (1) monitorowaniu przez pracowników DG ECFIN, w ścisłej koordynacji z delegaturami UE i zewnętrznymi zainteresowanymi stronami, takimi jak MFW, wdrożenia uzgodnionych warunków, oraz (2) normalnym procedurom kontroli przewidzianym w ramach obiegu środków finansowych (model 2) stosowanym w DG ECFIN, w tym sprawdzeniu przez jednostkę finansową spełnienia warunków związanych z wypłatą pomocy. Wypłata w ramach operacji pomocy makrofinansowej może podlegać dodatkowym niezależnym weryfikacjom *ex post* (kontrolom dokumentacji lub kontrolom na miejscu) przeprowadzanym przez zespół ds. kontroli *ex post* z danej DG. Takie weryfikacje mogą również zostać przeprowadzone na wniosek właściwego subdelegowanego urzędnika zatwierdzającego. W razie potrzeby można dokonać wstrzymania i zawieszenia płatności, korekt finansowych (wprowadzanych przez Komisję) i odzyskania środków (dotychczas nie dokonywano takich działań). Działania te są wyraźnie przewidziane w umowach w sprawie finansowania podpisanych z państwami-beneficjentami.

2.2.3. *Oszacowanie i uzasadnienie efektywności kosztowej kontroli (relacja kosztów kontroli do wartości zarządzanych funduszy powiązanych) oraz ocena prawdopodobnego ryzyka błędu (przy płatności i przy zamykaniu)*

Dzięki istniejącym systemom kontroli, takim jak oceny operacyjne *ex ante* lub oceny *ex post*, faktyczny poziom błędu w przypadku płatności w ramach pomocy makrofinansowej wyniósł 0 %. Nie są znane przypadki nadużyć finansowych, korupcji lub niezgodnych z prawem działań. Operacje pomocy makrofinansowej mają jasną logikę interwencji, która umożliwia Komisji ocenę ich skutków. Kontrole te umożliwiają potwierdzenie pewności oraz realizację celów i priorytetów politycznych.

2.3. **Środki zapobiegania nadużyciom finansowym i nieprawidłowościom**

Aby ograniczyć ryzyko nieuczciwego wykorzystania, zostały i zostaną podjęte następujące działania:

po pierwsze, umowa pożyczki będzie zawierała szereg postanowień dotyczących kontroli, zapobiegania nadużyciom finansowym, audytów oraz odzyskania środków w przypadku nadużyć finansowych lub korupcji. Przewiduje się ponadto, że pomoc będzie podlegać konkretnym warunkom dotyczącym polityki, w tym warunkom w dziedzinie zarządzania finansami publicznymi, w celu zwiększenia efektywności, przejrzystości i rozliczalności. Kwota pomocy zostanie wpłacona na specjalne konto banku centralnego Jordanii.

Ponadto, zgodnie z wymogami rozporządzenia finansowego, służby Komisji Europejskiej przeprowadzą ocenę operacyjną obiegu środków finansowych i procedur administracyjnych w Jordanii, by upewnić się, że obowiązujące procedury zarządzania pomocą, w tym pomocą makrofinansową, zapewniają odpowiednie gwarancje. Ocena ta będzie obejmowała takie obszary jak: przygotowywanie i wykonanie budżetu, wewnętrzna kontrola finansowa w sektorze publicznym, audyt wewnętrzny i zewnętrzny, zamówienia publiczne, środki pieniężne i zarządzanie długiem publicznym, a także niezależność banku centralnego. Ocena operacyjna ma zostać przeprowadzona w pierwszym kwartale 2020 r. Rozwój sytuacji w tym obszarze będzie w dalszym ciągu uważnie monitorowany przez delegaturę Unii w Ammanie. Komisja wykorzystuje także operacje wsparcia budżetowego, aby pomóc władzom Jordanii w poprawie systemów zarządzania finansami publicznymi, przy czym działania te są również intensywnie wspierane przez innych darczyńców.

Ponadto pomoc makrofinansowa będzie podlegać procedurom weryfikacji, kontroli i audytu, za które odpowiedzialna będzie Komisja, w tym Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF), oraz Trybunał Obrachunkowy, jak przewidziano w art. 129 rozporządzenia finansowego.

3. SZACUNKOWY WPLYW FINANSOWY WNIOSKU/INICJATYWY

3.1. Działy wieloletnich ram finansowych i linie budżetowe po stronie wydatków, na które wniosek/inicjatywa ma wpływ

- Istniejące linie budżetowe

Według działów wieloletnich ram finansowych i linii budżetowych

Dział wieloletnich ram finansowych	Linia budżetowa	Rodzaj środków	Wkład			
	Numer	Zróżn. /niezróżn. ¹⁵	państw EFTA ¹⁶	krajów kandydujących ¹⁷	państw trzecich	w rozumieniu art. 21 ust. 2 lit. a) rozporządzenia finansowego
4	01 03 02 Pomoc makrofinansowa	Zróżn.	NIE	NIE	NIE	NIE
4	01 03 06 Finansowanie Funduszu Gwarancyjnego	Niezróżn.	NIE	NIE	NIE	NIE

01 03 06 – Zgodnie z propozycją Komisji Fundusz Gwarancyjny dla działań zewnętrznych będzie zasilany wpłatami zgodnie z rozporządzeniem w sprawie Funduszu¹⁸, z wykorzystaniem środków z linii budżetowej 01 03 06 („Finansowanie Funduszu Gwarancyjnego”) według stawki 9 % łącznych wymagalnych zobowiązań. Wysokość wpłaty jest obliczana na początku roku „n” jako różnica pomiędzy kwotą docelową a aktywami Funduszu netto na końcu roku „n-1”. Jest ona włączana w roku „n” do budżetu wstępnego na rok „n+1” i faktycznie przekazywana w ramach jednej transakcji na początku roku „n+1” z linii budżetowej „Finansowanie Funduszu Gwarancyjnego” (linii budżetowej 01 03 06). W konsekwencji 9 % wypłaconej faktycznie kwoty zostanie uwzględnione w kwocie docelowej na koniec roku „n-1” do celów obliczenia wpłat zasilających Fundusz.

Uwaga: nowe wieloletnie ramy finansowe zawierają nową nomenklaturę budżetową, która nie została jeszcze przyjęta. Wpływ na budżet po 2020 r. przypadnie zatem na linie budżetowe, które zastąpią obecne linie budżetowe.

¹⁵ Środki zróżnicowane / środki niezróżnicowane

¹⁶ EFTA: Europejskie Stowarzyszenie Wolnego Handlu

¹⁷ Kraje kandydujące oraz w stosownych przypadkach potencjalne kraje kandydujące Bałkanów Zachodnich.

¹⁸ Rozporządzenie Rady (WE, EURATOM) nr 480/2009 z dnia 25 maja 2009 r. ustanawiające Fundusz Gwarancyjny dla działań zewnętrznych (Dz.U. L 145 z 10.6.2009, s. 10).

3.2. Szacunkowy wpływ finansowy wniosku na środki

3.2.1. Synteza szacunkowego wpływu na środki operacyjne

- ☐ Wniosek/inicjatywa wiąże się z koniecznością wykorzystania środków operacyjnych, jak określono poniżej:

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

Dział wieloletnich ram finansowych	4	UE jako partner na arenie międzynarodowej
---	----------	--

DG: ECFIN			2019	2020	2021	2022	2023	OGÓŁEM
• Środki operacyjne¹⁹								
Linia budżetowa 01 03 06 Finansowanie Funduszu Gwarancyjnego	Środki na zobowiązania	(1)				27	18	45
	Środki na płatności	(2)				27	18	45
Linia budżetowa 01 03 02 Pomoc makrofinansowa (ocena operacyjna i ocena <i>ex post</i>)	Środki na zobowiązania	(3)		0,07			0,15	0,22
	Środki na płatności	(4)		0,07			0,15	0,22
Środki administracyjne finansowane ze środków przydzielonych na określone programy operacyjne ²⁰	Środki na zobowiązania = środki na płatności	(5)						-
OGÓŁEM środki na DZIAŁ 4 wieloletnich ram finansowych	Środki na zobowiązania	=1+3		0,07		27	18,15	45,22
	Środki na	=2+4		0,07		27	18,15	45,22

¹⁹ Zgodnie z obecną oficjalną nomenklaturą budżetową. Począwszy od 2021 r. wpływ na budżet przypadnie na linie budżetowe zastępujące obecne linie budżetowe w kolejnych wieloletnich ramach finansowych.

²⁰ Wsparcie techniczne lub administracyjne oraz wydatki na wsparcie w zakresie wprowadzania w życie programów lub działań UE (dawne linie „BA”), pośrednie badania naukowe, bezpośrednie badania naukowe.

	płatności							
--	-----------	--	--	--	--	--	--	--

Dział wieloletnich ram finansowych	5	„Wydatki administracyjne”
---	----------	---------------------------

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

		2019	2020	2021	2022	2023	OGÓŁEM
DG: ECFIN							
• Zasoby ludzkie		0,030	0,064	0,038	0,002	0,023	0,157
• Pozostałe wydatki administracyjne		0,010	0,020	0,010			0,040
OGÓŁEM Dyrekcja Generalna ECFIN	Środki	0,040	0,084	0,048	0,002	0,023	0,197
OGÓŁEM środki na DZIAŁ 5 wieloletnich ram finansowych	(Środki na zobowiązania ogółem = środki na płatności ogółem)	0,040	0,084	0,048	0,002	0,023	0,197

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

		2019	2020	2021	2022	2023	OGÓŁEM
OGÓŁEM środki na DZIAŁY 1 do 5 wieloletnich ram finansowych	Środki na zobowiązania	0,040	0,154	0,048	27,002	18,173	45,417
	Środki na płatności	0,040	0,154	0,048	27,002	18,173	45,417

3.2.2. Przewidywany produkt finansowany ze środków operacyjnych

Środki na zobowiązania w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

Określić cele i produkty ↓					Rok 2019		Rok 2020		Rok 2021		Rok 2022		Rok 2023		OGÓŁEM	
			PRODUKT													
	Rodzaj ²¹	Średni koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba ogółem	Koszt całkowity		
CEL SZCZEGÓŁOWY nr 1 ²²																
- Produkt	Ocena operacyjna				1	0,070							1	0,070		
- Produkt	Finansowanie Funduszu Gwarancyjnego								2	27	1	18	3	45		
- Produkt	Ocena <i>ex post</i>										1	0,150	1	0,150		
Cel szczegółowy nr 1 – suma cząstkowa					1	0,070			2	27	2	18,150	5	45,22		
RAZEM					1	0,070			2	27	2	18,150	5	45,22		

²¹ Produkty odnoszą się do produktów i usług, które zostaną zapewnione (np. liczba sfinansowanych wymian studentów, liczba kilometrów zbudowanych dróg itp.).
²² Zgodnie z opisem w pkt 1.4.2. „Cele szczegółowe ...”.

3.2.3. Synteza szacunkowego wpływu na środki administracyjne

- ☐ Wniosek/inicjatywa wiąże się z koniecznością wykorzystania środków administracyjnych, jak określono poniżej:

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023	OGÓŁEM
--	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	--------

Dział 5 wieloletnich ram finansowych						
Zasoby ludzkie	0,030	0,064	0,038	0,002	0,023	0,157
Pozostałe wydatki administracyjne	0,010	0,020	0,010			0,040
Suma częściowa DZIAŁU 5 wieloletnich ram finansowych	0,040	0,084	0,048	0,002	0,023	0,197

Poza DZIAŁEM 5²³ wieloletnich ram finansowych						
Zasoby ludzkie						
Pozostałe wydatki administracyjne						
Suma częściowa poza DZIAŁEM 5 wieloletnich ram finansowych						

OGÓŁEM	0,040	0,084	0,048	0,002	0,023	0,197
---------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Potrzeby w zakresie środków na zasoby ludzkie i inne wydatki o charakterze administracyjnym zostaną pokryte z zasobów DG już przydzielonych na zarządzanie tym działaniem lub przesuniętych w ramach dyrekcji generalnej, uzupełnionych w razie potrzeby wszelkimi dodatkowymi zasobami, które mogą zostać przydzielone zarządzającej dyrekcji generalnej w ramach procedury rocznego przydziału środków oraz w świetle istniejących ograniczeń budżetowych.

²³

Wsparcie techniczne lub administracyjne oraz wydatki na wsparcie w zakresie wprowadzania w życie programów lub działań UE (dawne linie „BA”), pośrednie badania naukowe, bezpośrednie badania naukowe.

3.2.3.1. Szacowane zapotrzebowanie na zasoby ludzkie

- ☐ Wniosek/inicjatywa wiąże się z koniecznością wykorzystania zasobów ludzkich, jak określono poniżej:

Wartości szacunkowe należy wyrazić w ekwiwalentach pełnego czasu pracy

	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023
•					
•Stanowiska przewidziane w planie zatrudnienia (stanowiska urzędników i pracowników zatrudnionych na czas określony)					
XX 01 01 01 (w centrali i w biurach przedstawicielstw Komisji)	0,10	0,25	0,15	0,01	0,01
XX 01 01 02 (w delegaturach)					
XX 01 05 01/11/21 (pośrednie badania naukowe)					
10 01 05 01/11 (bezpośrednie badania naukowe)					
•Personel zewnętrzny (w ekwiwalentach pełnego czasu pracy: EPC)²⁴					
XX 01 02 01 (CA, SNE, INT z globalnej koperty finansowej)	0,20	0,35	0,20	0,01	0,01
XX 01 02 02 (CA, LA, SNE, INT i JED w delegaturach)					
XX 01 04 yy ²⁵	• - w centrali				
	• - w delegaturach				
XX 01 05 02/12/22 (CA, SNE, INT – pośrednie badania naukowe)					
10 01 05 02/12 (CA, INT, SNE – bezpośrednie badania naukowe)					
Inna linia budżetowa (określić)					
OGÓŁEM	0,30	0,60	0,35	0,02	0,20

XX oznacza odpowiednią dziedzinę polityki lub odpowiedni tytuł w budżecie.

Potrzeby w zakresie zasobów ludzkich zostaną pokryte z zasobów DG już przydzielonych na zarządzanie tym działaniem lub przesuniętych w ramach dyrekcji generalnej, uzupełnionych w razie potrzeby wszelkimi dodatkowymi zasobami, które mogą zostać przydzielone zarządzającej dyrekcji generalnej w ramach procedury rocznego przydziału środków oraz w świetle istniejących ograniczeń budżetowych.

Opis zadań do wykonania:

Urzędnicy i pracownicy zatrudnieni na czas określony	Dyrektor Dyrekcji D: Nadzorowanie operacji i zarządzanie nią, konsultacje z Radą i Parlamentem Europejskim w celu przyjęcia decyzji i zatwierdzenia protokołu ustaleń, negocjacje z władzami państwa-beneficjenta dotyczące protokołu ustaleń, sprawozdania z przeglądu, prowadzenie misji oraz ocena postępów w zakresie spełniania warunków. Kierownik działu/zastępca kierownika działu w Dyrekcji D: Wspieranie dyrektora w zakresie zarządzania operacją, konsultacji z Radą i Parlamentem Europejskim w celu przyjęcia decyzji i zatwierdzenia protokołu ustaleń, negocjacji z władzami państwa-beneficjenta dotyczących protokołu ustaleń i (wraz z dyrektorem dyrekcji L) umowy pożyczki, weryfikacji sprawozdań oraz oceny postępów w zakresie
--	---

²⁴ CA = personel kontraktowy; LA = personel miejscowy; SNE = oddelegowany ekspert krajowy; INT = personel tymczasowy; JED = młodszy oddelegowany ekspert.

²⁵ W ramach podpułapu na personel zewnętrzny ze środków operacyjnych (dawne linie „BA”).

	wypełniania warunków. Ekonomiści, sektor MFA (Dyrekcja D): Przygotowywanie decyzji i protokołu ustaleń, konsultacje z władzami oraz międzynarodowymi instytucjami finansowymi, odbywanie podróży służbowych w celu dokonywania przeglądów, przygotowywanie sprawozdań służb Komisji oraz procedur Komisji związanych z zarządzaniem pomocą, konsultacje z ekspertami zewnętrznymi dotyczące oceny operacyjnej i oceny <i>ex post</i>. Dyrekcja L (działy L1, L2 i L3 pod nadzorem dyrektora): Przygotowanie umowy pożyczki, negocjowanie jej z władzami państwa-beneficjenta, przedłożenie jej do zatwierdzenia przez właściwe służby Komisji i podpisania przez obie strony. Działania następcze po wejściu w życie umowy pożyczki. Przygotowanie decyzji Komisji w sprawie transakcji zaciągania pożyczek, działania następcze po złożeniu wniosku(-ów) dotyczącego(-ych) finansowania, wybór banków, przygotowanie i realizacja transakcji finansowania i wypłat środków finansowania dla państwa-beneficjenta. Prowadzenie działań administracyjnych związanych ze spłatą pożyczki(-ek). Przygotowywanie odpowiednich sprawozdań z tych działań.
Personel zewnętrzny	

3.2.4. *Zgodność z obowiązującymi wieloletnimi ramami finansowymi*

Wniosek/inicjatywa:

- ☐ może zostać w pełni sfinansowany(a) przez przegrupowanie środków w ramach odpowiedniego działu wieloletnich ram finansowych (WRF).

3.2.5. *Udział osób trzecich w finansowaniu*

Wniosek/inicjatywa:

- ☐ nie przewiduje współfinansowania ze strony osób trzecich

3.3. **Szacunkowy wpływ na dochody**

- ☐ Wniosek/inicjatywa nie ma wpływu finansowego na dochody.